

**КЊИГА ПРЕДМЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ОСНОВНИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА
СПЕЦИЈАЛНА ЕДУКАЦИЈА И РЕХАБИЛИТАЦИЈА ОСОБА СА
ТЕШКОЋАМА У МЕНТАЛНОМ РАЗВОЈУ**

Назив предмета: УВОД У РЕХАБИЛИТАЦИЈУ ИНТЕЛЕКТУАЛНО ОМЕТЕНИХ ОСОБА			
Наставник: Глумбић П. Ненад; Ђорђевић В. Мирјана			
Статус предмета: Обавезни заједнички предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета Циљ наставе овог предмета је да студенте оспособи за разумевање феномена интелектуалне ометености (ИО) у контексту ширег, социјалног модела ометености. Студенти се оспособљавају да препознају развојне карактеристике особа са ИО, коморбидитет и диференцијално-дијагностичке аспекте интелектуалне ометености и других облика ометености и да стечено знање примене у будућем раду.			
Исход предмета Савладавањем наставног програма студент стиче базична знања из области интелектуалне ометености која су му потребна за разумевање стручно-апликативних предмета на вишим годинама студија. Студент ће моћи да разуме понашање особа са ИО, да изврши категоризацију особа са ИО на основу степена потребе за подршком и да препозна најчешћа коморбидна стања.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Терминолошка разграничења у области ИО. Дефиниција и класификација ИО у ICD-10; DSM-5 и AAIDD. Преваленија ИО. Петодимензионални модел ИО. Рани развој деце са ИО. Школовање деце са ИО. Одрасле и остареле особе са ИО. Етичке дилеме у превенцији и третману ИО. Коморбидитет ИО и поремећаја аутистичког спектра. Дијагностички критеријуми за аутизам. Синдромски приступ аутизму. Димензионални приступ аутизму. Едукативна дијагноза. Развојни приступ аутизму. Промене клиничке слике аутизма. <i>Практична настава</i> Посета установама за специјалну едукацију и рехабилитацију деце са ИО (успостављање контакта са интелектуално ометеним особама; уочавање специфичних развојних карактеристика и коморбидних стања, класификација интелектуалне ометености на основу категоријског приступа феномену ометености).			
Литература 1. Глумбић, Н. (2009). <i>Одрасле особе са аутизмом</i> (друго издање), ЦИДД, ФАСПЕР, Београд (стр. 11-63). ISBN 978-86-80113-86-9. 2. Поповић-Деушић, С. (2012). Ментална ретардација. У С. Бојанин, С. Поповић-Деушић (ур.) <i>Психијатрија развојног доба</i> (стр. 287-298). ISBN 978-86-82277-62-0. 3. Weirne-Smith, M., Ittenbach, R. F., Patton, R. J. (2002). <i>Mental retardation</i> . Merrill Prentice Hall. (превод одабраних поглавља, стр. 358-458). ISBN 0-13-032990-8. 4. Глумбић, Н. (2005). Судбина менталне ретардације у политички коректном дискурсу. <i>Истраживања у дефектологији</i> , 4 (6), стр. 11-21. 5. Глумбић, Н. (2007). Етичке дилеме у превенцији и третману ометености. У З. Матејић-Ђуричић (ур.), <i>Нове тенденције у специјалној едукацији и рехабилитацији</i> (стр. 187-212). Београд: ЦИДД.			
Број часова активне наставе 3 часа недељно	Теоријска настава: 2 часа недељно		Практична настава: 1 часа недељно
Методe извођења наставе предавања, вежбе, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	
практична настава	5	усмени испит	50
колоквијум-и	45	
семинар-и			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Логопедија			
Назив предмета: ОСНОВИ СОЦИОЛОГИЈЕ			
Наставник: Филиповић Р. Мирко			
Статус предмета: Обавезни предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета Упознавање са основним социолошким појмовима и класичним и савременим социолошким теоријама, и начинима на који нам ти појмови и теорије могу помоћи у разумевању сложеног друштвеног света, који се све убрзаније мења, уз повезивање примарногискуства студената са академским социолошким знањем.			
Исход предмета Студент ће умети да дефинише базичне социолошке појмове, да објасни актуелне социолошке теорије и да, у складу са теоријским оквиром, интерпретира актуелне друштвене феномене.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Социолошко становиште; Методи социолошког истраживања; Култура и друштво; Свет у промени (глобализација); Друштвена интеракција и свакодневни живот; Социологија тела : здравље, болест и старење; Друштвена стратификација, класа и неједнакост; Социологија сиромаштва; Поткласа и друштвена изопштеност; Социологија девијантног понашања; Обрасци криминала у савременом друштву; Род и сексуалност; Род и друштвена неједнакост; Породица и брак; Раса, етницитет и миграције; Рад и економски живот; Моћ, политика и држава; Модерне организације; образовање; Масовни медији и комуникације; Социологија религије; Градови и урбанизација; Природни прираштај и еколошка криза; Новији развој социолошке мисли. <i>Практична настава</i> Ова настава прати теме изложене на предавањима уз примену метода активног учења: семинарски радови, документарни филмови и дискусије.			
Литература 1. Gidens, E. (2003). <i>Sociologija</i> . Економски факултет, Београд. ISBN 86-403-0521-8 М. (стр. 85-315). 2. Haralambos, M. Holborn (2002). <i>Sociologija: teme i perspektive</i> . Golden marketing, Загреб. ISBN 953-212-100-5 (одабрани делови, стр. 50-121).			
Број часова активне наставе 3 часа недељно	Теоријска настава: 2 часа недељно		Практична настава: 1 час недељно
Методе извођења наставе Интерактивна настава у којој се смењују предавања, креативне радионице, усмени семинарски радови и дискусије.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испит	50
колоквијум-и	20	
семинар-и			

Студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Логопедија			
Назив предмета: УВОД У ПЕДАГОГИЈУ			
Наставник: Грандић Б. Радован			
Статус предмета: Обавезни заједнички предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема услова			
Циљ предмета: Упознавање са основним педагошким појмовима и савременим схватањима о васпитном процесу и факторима који га одређују; стицање и развијање знања, вештина и ставова потребних за успешну комуникацију у васпитно-образовном процесу и за стварање продуктивне средине за учење и управљање њом, као и за уважавање посебних васпитно-образовне потреба деце са сметњама у развоју; оспособљавање студената за самостално коришћење педагошке литературе и увођење у методологију емпиријског истраживања педагошких појава.			
Исход предмета: Стицање знања из области педагогије које ће бити основа за даље студије у области специјалне педагогије.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Основни педагошки појмови: васпитање, образовање, социјализација, хуманистички и функционални приступ васпитању; Развој педагогије као науке; Васпитно-образовни систем, школа и друштво; Систем васпитних циљева и задатака у васпитно-образовном процесу у школи; Васпитне методе; Комуникација у васпитно-образовном процесу; Социјални односи у разреду; Руковођење разредом; Основни појмови из дидактике- настава, наставни програм, наставне методе, облици организације наставног рада. Породица и школа; Инклузивно и мултикултурално образовање; Наставник као професија. <i>Практична настава:</i> Посматрање васпитно-образовног рада у предшколским установама и школама, примена истраживачких техника и инструмената у изради семинарских радова, усмено и писмено извештавање о обрађеним темама, организовање педагошких трибина			
Литература Трнавац, Н., Ђорђевић, Ј. (2005). Педагогија, Научна књига комерц, 344 страна, Београд. ISBN 86-7504-012-1 (стр. 3-41, 75-110, 112-147, 153-162, 210-230, 233-293).			
Број часова активне наставе 2	Теоријска настава: 2	Практична настава: 0	
Методe извођења наставе: предавања, дискусије, индивидуални и групни истраживачки рад студената, усмено излагање студената, видео-презентације, посматрање наставног рада у редовним и специјалним предшколским установама и школама, самостални рад студената на стручним текстовима			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
Активност у току предавања	10	писмени испит	60
Практична настава	10	усмени испит	
Колоквијум-и			
Семинари	20		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: РЕХАБИЛИТАЦИЈА ИНТЕЛЕКТУАЛНО ОМЕТЕНИХ ОСОБА			
Наставник: Глумбић П. Ненад; Ђорђевић В. Мирјана			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета Циљ наставе овог предмета је да студенте оспособи за разумевање синдромских специфичности у области интелектуалне ометености, као и за идентификацију, реализацију и евалуацију базичних програма за подстицање развоја и пружање подршке особама са интелектуалном ометеношћу.			
Исход предмета Савладавањем наставног програма студент ће моћи да спроведе функционалну анализу понашања особа са интелектуалном ометеношћу, да осмисли план интервенције, да спроведе базичне бихејвиоралне процедуре за усмеравање и модификацију понашања и да критички евалуира ефекте примењеног поступка.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Интелектуална ометеност и синдромске хомологије. План ране интервенције. Терапијске вежбе. Подстицање двосмерне комуникације. Алтернативни системи комуникације. Тоалетни тренинг. Усмеравање и модификација понашања. Бихејвиоралне процедуре. Регулација реактивне и проактивне агресије. Превенција и регулација самоповређивања. Адаптација образовних стандарда. Пружање подршке деци са ИО у школи. ИО и зависност од психоактивних супстанци. Преступничко понашање особа са ИО. Деинституционализација и подршка у становању. <i>Практична настава</i> Планирање и реализација терапијских вежби за подстицање психомоторног развоја. Структуриране бихејвиоралне интервенције. Технике примењене бихејвиоралне анализе. Позитивно и негативно поткрепљивање. Бихејвиорално низање и обликовање. Подучавање дискриминативним наложима. Функционална процена понашања. Технике пружања подршке особама са тешком и дубоком ИО. Организација простора, времена и наставних средстава. Процена реактивне и проактивне агресије. Модификација агресивног понашања. Креирање програма подршке у становању.			
Литература 1. Linn, M. (2006). <i>Terapijske vježbe kod psihomotoričkih razvojnih smetnji</i> , Naklada Slap, Zagreb (стр. 11-34). ISBN 978-953-191-327-0. 2. Гринспен, С., Видер, С. (2010). <i>Дете с посебним потребама</i> . Каруповић, Београд (стр. 258-289). ISBN 978-86-83825-17-2. 3. Глумбић, Н., Вдовић, Ј. (2010). <i>Индивидуализација у раду са децом са сметњама у напредовању у редовној школи</i> . Едука, Београд (стр. 58). ISBN 978-86-6013-129-6. 4. Žunić-Pavlović, V., Glumbić, N. (2007). Offenders with intellectual disability. In: M. Krajčan, D. Zorc-Maver, B. Bajželj (Eds.), <i>Socialna pedagogika – med teorijo in prakso</i> (pp. 187-202), Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani, Ljubljana (превод на српски). 5. Глумбић, Н., Бројчин, Б., Ђорђевић, М. (2012). Соматизација психичких потешкоћа код деце са интелектуалном ометеношћу предшколског узраста, <i>Београдска дефектолошка школа</i> , 18 (1), стр. 83-91. 6. Brkić, M., Jugović, A., Glumbić, N. (2012). Residential care for children with intellectual disabilities in the social protection system in Serbia. <i>European Journal of Social Work</i> , 1-15 (превод на српски). 7. Žunić-Pavlović, V., Pavlović, M., & Glumbić, N. (2013). Drug use in adolescents with mild intellectual disability in different living arrangements. <i>Drugs: Education, Prevention and Policy</i> , 20 (5), 399-407 (превод на српски).			
Број часова активне наставе 3 часа недељно	Теоријска настава: 2 часа недељно		Практична настава: 1 часа недељно
Методe извођења наставе предавања, вежбе, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	
практична настава	5	усмени испит	50
колоквијум-и	45	
семинар-и			

Студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Логопедија			
Назив предмета: ФИЗИОЛОГИЈА СА АНАТОМИЈОМ			
Наставник: Јовановић М. Томислав			
Статус предмета: Обавезни предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета: Стицање основних знања о грађи човековог организма, улогама појединих функционалних система и механизма њиховог функционисања, односима између функционалних система као и односу организма као целине према околини.			
Исход предмета: Оспособљеност студената за разумевање биолошког модела ометености, познавањем органских основасензорних, моторних и интелектуалних оштећења.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Организација и општи план тела; Организација ћелије и улоге појединих ћелијских структура; Телесна течност; Мишићни систем; Нервни систем; Специфичност чула; Ендокрини систем; Репродуктивни систем, терморегулатива и метаболизам; Облици понашања			
Литература: Јовановић, Т. (2004). <i>Медицинска физиологија</i> , Београд: Дефектолошки факултет, ISBN 86-80113-40-9. (стр. 10-440).			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: /	
Методе извођења наставе: Класичан едукативни метод, уз коришћење видео презентације и активно укључивање студената у рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
колоквијуми	30	усмени	10

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Логопедија, Дефектологија			
Назив предмета: ХУМАНА ГЕНЕТИКА			
Наставник: Новаковић В. Ивана, Максић М. Јасна			
Статус предмета: Обавезни заједнички предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема услова			
Циљ предмета Разумевање удела генетског (наследног) у реализацији биопотенцијала сваке јединке и поремећајима раста и развоја јединке са изоловано/комбинованим оштећењима. Упознавање са методама молекуларне генетике и њихове примене у раној дијагнози и третману.			
Исход предмета Оспособљавање свршених студената за опсервацију и препознавање генетског у поремећајима раста и развоја (аномалија и наследних болести) и појединачни или тимски рад са другим специјалностима, од генетског саветовалишта до прављења и реализације програма превенције.			
Садржај предмета Теоријска настава Пут детерминације раста и развоја јединке; Основни принципи наслеђивања; ДНК као наследна супстанца, генетски код; Ген-појам, структура, функције; Ген-протеин-фенотип.; Регулација и интеракције, променљивост; Хумани геном; Мутације гена-спонтане, индуковане. Мутагенеза; Моногенске болести и типови наслеђивања; Подела болести по типу инсуфицијентног протеина; Мултифакторијалне болести; Гени и популације; Популациони скрининг и пренатална дијагноза (индикације и методе); Примена метода савремене молекуларне генетике; Генетска дијагноза и саветовалиште; Онкогенетика. Имуногенетика; Бихејвиорална генетика; Генетски и негенетски узроци поремећаја говора; Генетски и негенетски узроци поремећаја слуха; Генетски и негенетски узроци поремећаја вида; Генетски и негенетски узроци менталне ретардације. Практична настава: Ђелија-генетски аспект; Хромозоми, номенклатура, методе анализе; Гаметогенеза; Мутације хромозома; Хромозомске болести; Митохондријална ДНК; Митохондријалне болести; Полна детерминација и диференцијација; Трудноћа; Тераогенеза; Перинатална патологија; Новорођенче; Конгениталне аномалије.			
Литература Литература 1. Нинковић, Д. (2007). Медицинска генетика, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, ЦИДД, Београд. ISBN 978-86-80113-55-5. 250. стр. 2. Нинковић, Д. (2000). Медицинска генетика, општи део, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд. ISBN 86-17-08237-2. 22. стране. 3. Diklić, V., Kosanović, M., Nikoliš, J., Dukić, S. (2001). Biologija sa Humanom genetikom, Medicinska knjiga, Beograd. ISBN 9788683615032. 73. strane. 4. Matić, G. (2004). Osnovi molekularne biologije, Biološki fakultet, Beograd. 55. strana. 5. Маринковић, Д. (1989). Генетика, Научна књига, 494 страна, Београд. ISBN 86-23-23058-2. 20. страна.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2		Практична настава: 1
Методe извођења наставе Усмено излагање, видео презентација, дискусија.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	60
практична настава	5	усмени испит	
колоквијум-и	20	
семинар-и	10		

Студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Логопедија, Дефектологија			
Назив предмета: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК			
Наставник: Иванчевић Отаџац Р. Маја			
Статус предмета: Обавезни заједнички предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета: Усавршавање знања енглеског језика, разумевање стручног текста на енглеском језику и савлађивање читања, говора и писања на енглеском језику у области струке.			
Исход предмета: Оспособљеност студената за разумевање стручног текста на енглеском језику, читање, говор и писано изражавања на енглеском језику у области струке и способност превођења стручног текста.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Обрада стручних текстова из области специјалне едукације и рехабилитације. 2. Граматика енглеског језика која укључује сва глаголска времена, безличне глаголске облике, погодбене реченице, директан и индиректан говор, пасив, непотпуне глаголе, члан, предлоге, прилоге, нека ортографска правила.			
Литература: 1. Пејић, З. (2001). <i>Енглески језик за дефектологе</i> , Београд: Научна књига нова, ISBN 86-83645-02-9, 391 (стр. 1-12, 30-40, 66-79, 124-129, 154-161). 2. Поповић, Љ., Мирић, В. (1995). <i>Граматика енглеског језика са вежбањима</i> , Београд: Завет, ISBN 86-7034-015-1, (стр. 5-127). 3. Murphy, R. (2004). <i>English grammar in use</i> . Cambridge: Cambridge University Press. web site: English Grammar Online for you < http://www.ego4u.com > (7-34)			
Број часова активне наставе 3	Теоријска настава: 3	Практична настава: 0	
Методе извођења наставе: Класичан едукативни метод, уз коришћење видео презентације и активно укључивање студената у рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	20	писмени испит	50
Колоквијуми	20	Усмени испит	10

Студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Логопедија			
Назив предмета: ОСНОВИ ЛОГОПЕДИЈЕ			
Наставник : Јовановић-Симић Ђ. Надица; Терзић П. Ивана			
Статус предмета: Обавезни заједнички предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема			
Циљ предмета Циљ предмета је да се студенти упознају са основним теоријским знањима из области говорно-језичке комуникације и патологије комуникације.			
Исход предмета: Савладавањем програма предмета „Основи логопедије” студенти би овладали знањима о савременом схватању говорно-језичке комуникације: теорије, дефиниције, класификације, преваленција, као и базичним информацијама о врстама поремећаја комуникације, и знањима о специфичностима поремећаја комуникације код различитих врста хендикепа.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Основе теорије логопедије; теорије комуникације; врсте комуникације; нивои развоја комуникације: хаптична, итеративна, кинезичка, парајезичка и језичка комуникација; систем средстава вербалне комуникације: слух, глас, говор, језик, читање и писање; типичан/закасниели језички развој; патолошки језички развој; поремећаји вербалне комуникације: дефиниција, терминологија, класификација; поремећаји вербалне комуникације код деце типичног развоја; поремећаји вербалне комуникације код деце атипичног развоја; принципи логопедске превентиве, дијагностике и третмана; принципи диференцијане дијагностике у логопедији. <i>Практична настава: Вежбе</i> Упознавање студената са основним карактеристикама типичног и атипичног језичког развоја.			
Литература 1. Јовановић Симић, Н. (2008). <i>Атипичан језички развој</i> , ДДС, Београд, ISBN 978-86-84765-22-4 (7-157 стр.), 2. Керамитчиевски, С. (1990). <i>Опита логопедија</i> , Научна књига, Београд, ISBN 86-23-60084-3 (147-166; 179-184 стр.),			
Број часова активне наставе 4	Теоријска настава: 2		Практична настава: 2
Методe извођења наставе Интерактивна настава уз примену савремених техничких средстава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	5	усмени испит	45
колоквијум-и	45	
семинар-и			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталом развоју			
Назив предмета: УВОД У ПЕДАГОШКУ ПСИХОЛОГИЈУ			
Наставник: Арсеновић Павловић И. Марина; Антић В. Слободанка			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета Да студенти усвоје основне информације из савремене Педагошке психологије, разумеју и примењују знања у пракси која је типична за проблематику којом се баве дефектолози (специјални едукатори).			
Исход предмета Да студенти који су положили овај предмет постану компетентни да препознају феномене у реалности, да их идентификују и опишу, да буду способни да их решавају кроз акциона (интервентна) истраживања.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Избор метода и техника из различитих области Педагошке психологије и граничних области, избор теоријских модела који имају највећу хеуристичку вредност у општој дефектологији и специјалној педагогији (Виготски и његови следбеници) и евалуација модела <i>Практична настава</i> Пројекатска настава, дебате, семинарски радови, прикази релевантне литературе, вежбе у примени различитих врста развојних радионица, активно учење, итд.			
Литература 1. Арсеновић-Павловић, М., Антић, С., Јолић-Марјановић, З. (2014). <i>Педагошка психологија</i> , ауторизована скрипта, ФАСПЕР, стр. 1-120.			
Број часова активне наставе 4	Теоријска настава: 2 часа недељно		Практична настава: 2 часа недељно
Методe извођења наставе Предавања (вербална метода, научно позориште, примена аудиовизуелних техника)			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	5	усмени испит	20
колоквијум-и	30	
семинар-и	5		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: ПЕДАГОГИЈА ОСОБА ОМЕТЕНИХ У МЕНТАЛНОМ РАЗВОЈУ			
Наставник: Аничих Б. Лазар; Ђорђевић В. Мирјана			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 9			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета			
Циљ предмета је да студенти стекну основна теоријско-методолошка знања из области специјалне едукације деце, омладине и одраслих ометених у менталном развоју, као и да овладају појединим сегментима концептуалног приступа менталној ометености, савременог система васпитања и образовања, специфичним потешкоћама у учењу и развоју, савремене организације планирања и програмирања, поставкама специјалне дидактике и модела организације наставе и да сагледају улогу перманентног стручног усавршавања васпитача, наставника и стручних сарадника у установама које су компетентне за децу и омладину ометену у развоју.			
Исход предмета			
Очекујемо да на основу стечених знања, схватања, анализе, синтезе, имплементације и евалуације свих релевантних параметара, студент стекне базичне информације, које ће допринети да на крају студија може бити компетентан васпитач, наставник и стручни сарадник у предшколским установама, као и специјализованим и редовним, основним и средњим школама.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Теоријске и научне поставке, однос према другим дисциплинама и сродним научним подручјима; Однос према васпитању и образовању хендикепираних, а посебно ментално ометених особа кроз историју: теоријски оквири и практичне импликације; Концепт менталне ометености (дефиниције, класификације, терминологија, етиологија и епидемиологија; Систем понашања; социјализација и социјални развој; екологија људског развоја; социјална компетенција; Методологија научно-истраживачког рада у педагогији особа ометених у менталном развоју; Савремени систем васпитања и образовања особа ометених у менталном развоју; савремена постављеност циљева и задатака васпитања и образовања и њихова операционализација (когнитивни, афективни и психомоторички аспекти); Едукација лица са специфичним потешкоћама (сметњама) у учењу и развоју: теоријски оквир и анализа досадашњих истраживања; способност социјализације; породица и кућни тренинг; Савремена организација, планирање и програмирање корективног педагошког рада и иновирање програмских садржаја; Удруженост менталне ометености са другим сметњама у развоју: истраживања сазнајних, моторичких и образовних карактеристика и практичних импликација; Васпитање и образовање деце повређеног мозга; Специјална дидактика и специфичности наставног рада са децом и омладином ометеном у менталном развоју; Перманентно стручно усавршавање васпитача, наставника и стручних сарадника у установама за децу и омладину ометену у менталном развоју.			
<i>Практична настава</i>			
Упознавање са основним елементима интегралне васпитно-образовне праксе. Израда индивидуалних планова подучавања. Прилагођавање средине за учење деци са посебним образовним потребама. Тематска организација. Технике подстицања развоја.			
Литература			
1. Daniels, E. R., Stafford, K. (2001). Integracija dece sa posebnim potrebama (str. 15-150). Centar za interaktivnu pedagogiju. Beograd. ISBN 86-7526-004-0.			
2. Радуловић, К. (1991). Ментална заосталост, стр. 37-50, Научна књига, Београд. ISBN 86-23-60111-4.			
3. Ибралић, Ф., Смајић, М. (2007). Особе са интелектуалним тешкоћама: контекстуални приступ (стр. 12-41, 59-63, 64-76, 102-125), Едукацијско-рехабилитацијски факултет, Тузла. ISBN 978-9958-656-34-7.			
4. Ковачевић, В., Станчић, В., Мејовшек, М. (1988). Основе теорије дефектологије, стр. 1-9, 13-22, 39-53, 174-182, 205-227, Факултет за дефектологију, Загреб. ISBN 86-0251.			
5. Хрњица, С. (2004). Школа по мери детета (стр. 9-42). Институт за психологију ФФ, „Save the Children“. ISBN 86-83713-35-0.			
6. Аничих, Л. (1979). Пример обраде наставне јединице у СОШ за лако МР децу и омладину, стр. 88-94, ДТП, Београд. УИ ISSN 0038-6936.			
Број часова активне наставе 4	Теоријска настава: 2 часа недељно	Практична настава: 2 часа недељно	
Методe извођења наставе			
предавања, презентације, видео прикази уз примену методе разговора и методе практичних радова			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	50
колоквијум-и	10	
семинар-и	20		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: УВОД У ОПШТУ ПСИХОЛОГИЈУ			
Наставник: Требјешанин М. Жарко, Мијатовић Р. Лука			
Статус предмета: Изборни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета Разумевање предмета и метода опште психологије, упознавање с основним појмовима опште психологије и посебних психолошких дисциплина, као и са могућностима њихове примене у пракси.			
Исход предмета Оспособљеност студената за примену психолошких знања и вештина у практичном раду дефектолога.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет психологије, преглед психолошких праваца, методе и технике психолошког истраживања, психолошки процеси (опажање, учење, памћење и заборављање, мишљење и интелигенција, емоције, мотивација), основни појмови социјалне психологије, основни појмови психологије личности <i>Практична настава</i> Практична примена садржаја који се обрађује у оквиру теоријске наставе и посебно упознавање са методима и техникама психолошког истраживања.			
Литература 1. Требјешанин, Ж., Драгојевић, Н., Ханак, Н. (2008). Увод у општу психологију. Београд: Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, ЦИДД. (ИСБН 978-86-80113-68-5) (5-180.стр.) 2. Требјешанин, Ж. (2008). Речник психологије. Београд: Стубови културе (ИСБН 978-86-7979-226-6) (30 стр.)			
Број часова активне наставе 3 часа недељно	Теоријска настава: 2 часа недељно	Практична настава: 1 часа недељно	
Методe извођења наставе Предавања, дискусије о појединим темама и проблемима, семинарски радови			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
практична настава	10	писмени испит	70
колоквијум-и	20		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: АЛТЕРНАТИВНИ ОБЛИЦИ ТРЕТМАНА КОД ОСОБА С ТЕШКОЋАМА У МЕНТАЛНОМ РАЗВОЈУ			
Наставник: Јапунца-Миљисављевић М. Мирјана; Гагић Д. Сања			
Статус предмета: Изборни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета Упознавање студената са особеностима алтернативних облика третмана који се користе у земљи и свету код особа с тешкоћама у менталном развоју, као и могућностима примене овог концепта у пракси.			
Исход предмета Студенти стижу сазнања о различитим алтернативним облицима третмана које је могуће, у зависности од индикација и потреба особе с тешкоћама у менталном развоју користити у оквиру рехабилитационог поступка.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Циљеви, врсте и улога алтернативних третмана код особа са тешкоћама у менталном развоју, Хипотерапија и терапијско јахање, Терапијска масажа и рекреативни програми, Пет терапија (Pet Therapy), Терапија потпомогнута животињама (ААТ – Animal Assisted Therapy), Апитерапија и ароматерапија, Значај интеграције ума и тела, Тај Чи Чуан вежбе, Јога, Brain Gym (Гимнастика за мозак у функцији учења, читања и писања, концентрације), Вежбе из програма Brain Gym и њихова сврсисходност код особа с тешкоћама у менталном развоју, Brain Gym-вежбе читања и писања, Brain Gym-вежбе учења и мишљења, Brain Gym-вежбе самопомоћи и екологије, Brain Gym-вежбе мотивације и самопоуздања. <i>Практична настава</i> Практична настава је комплементарна предавањима и обухвата анализу карактеристичних примера који илуструју теоријски садржај.			
Литература 1. Baron, L.J., Faubert, Ch. (2005). The role of Tai Chi Chuan in reducing state anxiety and enhancing mood of children with special needs. <i>Journal of Bodywork and Movement Therapies</i> , 9 (2), 120-133 doi:10.1016/j.jbmt.2004.03.004 (Prevedeno на srpski jezik) 2. Barlow, J., Powell, L., Cheshire, A. (2007). The Training and Support Programme (involving basic massage) for parents of children with cerebral palsy: An implementation study. <i>Journal of Bodywork and Movement Therapies</i> , 11 (1), 44-53 doi:10.1016/j.jbmt.2006.03.002 (Prevedeno на srpski jezik) 3. Dennison, P., Dennison, G. (2007). Brain Gym. Priručnik за edukatore. Buševac: Ostvarenje. ISBN 978-953-6827-54-1 (14 – 113 strana) 4. Hannaford, C. (2007). Pametni pokreti. Buševac: Ostvarenje. (str. 85 – 174) ISBN 978-953-6827-510			
Број часова	активне наставе 3	Теоријска настава: 2	Практична настава: 1
Методe извођења наставе Предавања, практичан рад, студије случајева, самостални задаци, демонстрације, мултимедија, интерактивна настава, радионице			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	55
колоквијум-и	30	/	
семинар-и		/	

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Логопедија, Дефектологија			
Назив предмета: СОЦИОЛОГИЈА РОДА И ПОРОДИЦЕ			
Наставник: Филиповић Р. Мирко			
Статус предмета: Изборни предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета			
Циљ овог предмета је упознавање са основном мрежом појмова и различитим теоријским и методолошким парадигмама помоћу којих социолози, антрополози и социјални психолози данас анализирају феномене рода и породице. Посебна пажња посвећена је приказу и разумевању убрзаних промена у овим областима током последњих неколико деценија.			
Исход предмета			
СТИЦАЊЕ ФУНДАМЕНТАЛНИХ ЗНАЊА О ФЕНОМЕНИМА РОДА И ПОРОДИЦЕ И ФОРМИРАЊЕ КРИТИЧКЕ СВЕСТИ О МЕСТУ И УЛОЗИ РОДНИХ И ПОРОДИЧНИХ ОБРАЗАЦА, РЕЖИМА И ПОРЕДАКА КАО И ДУБЉИХ ДРУШТВЕНИХ ДЕТЕРМИНИЗАМА КОЈИ ИХ УСЛОВЉАВАЈУ, ОДРЖАВАЈУЋИ СТАРЕ И/ИЛИ СТВАРАЈУЋИ НОВЕ ОБЛИКЕ ДРУШТВЕНИХ НЕЈЕДНАКОСТИ, ДРУШТВЕНЕ ДЕЗОРГАНИЗАЦИЈЕ И ДРУШТВЕНЕ ЕКСКЛУЗИЈЕ. РАЗВОЈ СПОСОБНОСТИ НАУЧНОГ, ДИСЦИПЛИНОВАЊА“ ВЕОМА РАШИРЕНИХ ИДЕОЛОГИЈА, СТЕРЕОТИПА И ПРЕДРАСУДА У ОВОЈ ОБЛАСТИ И СПОСОБНОСТИ ЗА КРИТИЧКУ АНАЛИЗУ ЊИХОВИХ ДРУШТВЕНИХ ФУНКЦИЈА У ОДРЖАВАЊУ ПОСТОЈЕЋЕГ ДРУШТВЕНОГ ПОРЕТКА.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i> (1) Полне и родне разлике: биологија и подела рада, друштвена конструкција родних улога, (2) Порекло родних неједнакости у перспективи либераног, радикалног и црног феминизма. Теорије о (приватном и јавном) патријархату. Постмодерни феминизам. (3) Родне неједнакости на тржишту рада: зараде, структура запослења, незапосленост. (4) Род и друштвена стратификација: класе, касте, мањине. (5) Род и здравље. Друштвене основе здравља. Закон „инверзне заштите“. Социолошка становишта о здрављу и болести. Улога болесног. Болест као проживљено искуство. Социологија старења. (6) Ослобађање жена: предлози и шансе. (7) Мушкост: културни концепти мушкости, хијерархија родних образаца, кризни трендови и промене родног поретка (8) Породица у различитим теоријским перспективама: функционализам, критичка становишта, марксистичка перспектива, радикална феминистичка перспектива и феминизам разлике. (9) Породица, индустријализација и модернизација: прединдустријска породица, изолована нуклеарна породица. Породица и сродство у савременом свету. (10) Промена функција породице. Разноликост облика породице и глобални трендови. Пораст броја самохраних родитеља, прекомпонованих породица и хомосексуалних породица. Класа/етницитет и разноликост породице. (11) Неравноправност супружничких улога: кућни послови и брига о деци, управљање професионалном каријером, временским и новчаним буџетом, емоционални ангажман и други напори. (12) Брак и распад брака: „претње“ алтернативних облика (кожабитација, самачка домаћинства, комуне), тумачења узрока брачног слома, социјална дистрибуција распада брака. (13) Модерност и постмодерност: преображај интимности и родитељских пракси, хомосексуалне породице.			
Литература			
1. Haralambos, M. (2002). <i>Sociologija: teme i perspektive</i> , Golden marketing, Загреб. str.126-198; 502-587. ISBN 953-212-100-5.			
2. Ćidens, E. (2003). <i>Sociologija</i> , Економски факултет, Београд 2003., str. 114-152, 184-208, 235-241, 303-306, 393-404, 361-366 ISBN 86-403-0521-8.			
3. Burdje, P. (2001). <i>Vladavina muškaraca</i> , CID i Univerzitet Crne Gore, Podgorica. ISBN 8649501877. (стр. 380-382).			
Број часова активне наставе 2	Теоријска настава: 2 часа недељно		Практична настава: /
Методe извођења наставе Интерактивна настава, предавања, креативне радионице и дискусије			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испит	50
колоквијум-и	20	
семинар-и	20		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Логопедија, Дефектологија			
Назив предмета: МЕНТАЛНО ЗДРАВЉЕ ШКОЛСКЕ ДЕЦЕ			
Наставник: Павловић М. Драган			
Статус предмета: Изборни заједнички предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета Разумевање узрока, начина испољавања, тока и прогнозе најчешћих поремећаја менталног здравља школске деце и могућности њихове превенције и интервенције у школској средини.			
Исход предмета Оспособљеност студената за препознавање ризика и најчешћих поремећаја менталног здравља школске деце и за учешће у тимовима/програмима за њихову превенцију и третман.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Чиниоци ризика и заштите и унаређење менталног здравља и превенција поремећаја менталног здравља школске деце, а посебно деце са специфичним развојним поремећајима школских вештина, хиперкинетичним и поремећајима понашања у школи, деце са трауматским искуствима, емоционалним и психијатријским поремећајима, злостављане и занемарене деце, хронично болесне и инвалидне деце. Процена потреба, усмеравање и праћење деце са проблемима менталног здравља у школи и етичка питања везана за истраживања и интервенције у школи.			
Литература 1. Павловић Д.М. (2012). <i>Неуропсихологија, бихевиорална неурологија и неуропсихијатрија</i> . Београд: Орион Арт. ISBN 978-86-83305-75-9, 752 стране (одабрана поглавља: 355-397, 697-741, 51-104, 435-454, 516-525, 465-482 стр.). 2. Лакић, А. (уредник) (2008). <i>Терапијске смернице за лечење хиперкинетског поремећаја (поремећаја пажње са хиперактивношћу)</i> . Београд: Медицински факултет, 48 стр.			
Број часова активне наставе 2	Теоријска настава: 2	Практична настава: 0	
Методе извођења наставе класични едукативни метод уз коришћење видео презентација и активно укључивање студената у рад			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	40
практична настава		усмени испит	20
Колоквијум	30	
семинар-и			

Студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Логопедија, Дефектологија (модули Сметње и поремећаји слуха, Сметње и поремећаји вида, Моторичке сметње и поремећаји)			
Назив предмета: НЕУРОЛОГИЈА			
Наставник: Павловић М. Драган			
Статус предмета: Обавезни заједнички предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Положен испит из предмета Физиологија са анатомијом			
Циљ предмета: Разумевање етиопатогенезе болести нервног и мишићног система, начина испољавања, тока и прогнозе ових болести, у циљу препознавања најчешћих неуролошких обољења/оштећења која доводе до трајног или привременог хендикепа и захтевају специјални едукативни третман и рехабилитацију.			
Исход предмета: Оспособљеност студената за препознавање најчешћих неуролошких обољења/оштећења која доводе до трајног или привременог хендикепа и захтевају специјални едукативни третман и рехабилитацију.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Неуролошке основе, семиотика, ток и прогноза урођених и стечених болести нервног система, које представљају најчешће узроке привременог или трајног хендикепа и захтевају специјални едукативни третман и рехабилитацију; обољења која су праћена застојем у развоју менталних способности обољења/ оштећења централног и периферног нервног система која доводе до привременог или трајног поремећаја моторних способности; обољења/ оштећења можданих живаца, посебно чула слуха и слушних путева који доводе до оштећења слуха и говорних способности и чула вида и видних путева који доводе до оштећења вида. <i>Практична настава:</i> Прикази случајева који се обрађују у теоријском делу наставе			
Литература 1. Павловић, Д. М. (2012). <i>Неурологија</i> . Београд: Орион Арт, ISBN 978-86-83305-64-3 (5-215. стране).			
Број часова активне наставе 3	Теоријска настава: 2	Практична настава: 1	
Методе извођења наставе: класични едукативни метод уз коришћење видео презентација и активно укључивање студената у рад			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	40
практична настава	5	усмени испит	20
Колоквијуми	30		

Студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Логопедија			
Назив предмета: ПСИХИЈАТРИЈА			
Наставник: Лазић-Пушкаш П. Дијана			
Статус предмета: Обавезни предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Положен испит из предмета Увод у развојну психологију.			
Циљ предмета Разумевање етиопатогенезе психијатријских болести, начина испољавања, тока и прогнозе ових болести, у циљу препознавања (дијагностика и диференцијална дијагностика) најчешћих психијатријских обољења/оштећења која доводе до трајног или привременог хендикепа и захтевају специјални едукативни третман и рехабилитацију.			
Исход предмета Оспособљеност студената да препознају најчешћа психијатријска обољења/оштећења која доводе до трајног или привременог хендикепа и примена ових знања у специјалном едукативном третману и рехабилитацији.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Семиотика, ток и прогноза психијатријских обољења која су урођена или стечена у раним периодима или касније у току живота и представљају најчешће узроке привременог или трајног хендикепа и захтевају специјални едукативни третман и рехабилитацију (ментална ретардација, аутизам, органски психосиндроми, деменције); психијатријски поремећаји у детињству и младости, укључујући основне принципе превенције и терапије менталних поремећаја <i>Практична настава:</i> Прикази случајева који се обрађују у теоријском делу наставе			
Литература 1. Краигхер-Гузина, А. (2007). Психијатрија за дефектологе, Научна књига Комерц, Београд, 5-130. стр. ISBN 978-86-7504-016-3. 2. Симић-Лазић, Д. (2006). Психијатрија за дефектологе, ЗУНС, Београд, 1-80. стр. ISBN 86-7558-024-X.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 1	
Методе извођења наставе: Класични едукативни метод уз коришћење видео презентација и активно укључивање студената у рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	40
практична настава	5	усмени испит	20
колоквијуми	30		

Студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Логопедија, Дефектологија (модули Сметње и поремећаји слуха, Сметње и поремећаји вида, Моторичке сметње и поремећаји и Сензомоторичке сметње и поремећаји)			
Назив предмета: УВОД У НЕУРОПСИХОЛОГИЈУ			
Наставник: Крстић С. Надежда			
Статус предмета: Обавезни заједнички предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Положен испит из Физиологије са анатомијом			
Циљ предмета Упознавање са неуробиолошким основама менталних процеса и структуром процеса когнитивне обраде који леже у основи 'нормалних' и 'патолошких' сазнајних и извршних способности човека			
Исход предмета Базично разумевање природе и карактера промена на којима се заснивају атипични/патолошки обрасци менталног функционисања и понашања, раумевање доприноса неурокогнитивних истраживања сагледавању измењених психичких функција			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Појам когнитивних наука, историјски развој, истраживачки приступи, методе и технике неуропсихологије, основе закључивања; принципи церебралне функционалне организације; функционалне поделе коре и разлике између хемисфера; неурокогнитивни дефицити код окципиталних, паријеталних, темпоралних и фронталних озола мозга; неурокогнитивна структура памћења; неурокогнитивна структура егзекутивних функција; неурокогнитивна структура емоција; основе неуропсихолошке рехабилитације. <i>Практична настава(вежбе):</i> Анализа теоријских поставки из текстова обухваћених литературом; клиничке студије случаја			
Литература 1. Крстић, Н. (2008). Развојна неуропсихологија. Београд: ЦИДД Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију. ISBN 978-86-80113-78-4 (200 страна).			
Број часова активне наставе 3	Теоријска настава: 2	Практична настава: 1	
Методe извођења наставе: Предавања са видео подршком, интерактивни рад на задатим текстовима			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	40
практична настава	5	усмени испит	20
Колоквијуми	30		

Студијски програм : Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: УВОД У РАЗВОЈНУ ПСИХОЛОГИЈУ			
Наставник: Матејић Ђуричић Ж. Зорица, Стојковић Б. Ирена			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета Оспособљавање студената за темељно разумевање биолошког, културолошког и васпитног контекста развоја, основних детерминанти психичког развоја човека и општих законитости психичке онтогенезе.			
Исход предмета СТИЦАЊЕ базичних компетенција у разумевању општих законитости психичке онтогенезе.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Развојна психологија: историјски и савремени приступ; Опште методолошке стратегије у проучавању развоја, посебне методе и технике; Концептуални оквир развоја: Модели објашњења и водеће теорије развоја; Детерминанте психичког развоја, сазревање и учење; Развој и васпитање <i>Практична настава</i> Обрада основних тема теоријске наставе примењених на различите области развоја: физички и моторни развој, социјални развој, развој појма о себи, емоционални развој, когнитивни развој; развој говора и језика.			
Литература 1. Матејић Ђуричић З. (2010). Увод у развојну психологију, Фаспер, Београд. стр. 5-216. ИСБН 97-86-6203-004-7			
Број часова активне наставе: 3 часа недељно	Теоријска настава: 2 часа недељно		Практична настава: 1 часа недељно
Методe извођења наставе Теоријска настава укључује кратке едукативне блокове (уз пратећу видео презентацију) и интерактивне облике наставе, уз активну партиципацију студената. Практична настава реализује се применом метода активног учења (анализа филмских и видео презентација, групна дискусија, презентација семимарских радова, конструкција нацрта истраживачких пројеката и др.)-			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	10	усмени испит	40
Колоквијуми	10	
семинар-и	10		

Студијски програм : Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: МЕТОДИКА ВАСПИТНОГ РАДА ЗА ОСОБЕ СА ЛАКОМ ИНТЕЛЕКТУАЛНОМ ОМЕТЕНОШЋУ			
Наставник: Каљача С. Светлана; Дучић З. Бојан			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 8			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета Циљ предмета је едукација студената за самосталну припрему, извођење, као и евалуацију ефеката реализованог васпитног процеса у складу са могућностима и специфичним васпитним потребама особа са лаком интелектуалном ометеношћу. Студенти ће се едуковати и за креирање прописане документације потребне за планирање, програмирање, праћење и евалуацију васпитног процеса.			
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени да реализују процес васпитања, примењују савремене стратегије васпитања, креирају индивидуалне планове и програме васпитног рада и да евалуирају ефекте васпитног процеса.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i> Васпитање (појмовно одређење и области васпитања; однос васпитања и других педагошких појмова; циљ и задаци васпитања; принципи, методе и средства у васпитном процесу; чиниоци васпитног процеса; партнерски односи у васпитању). Анализа Плана и програма васпитног рада са лако ментално ометеном децом у нашој средини; евалуација и вредновање васпитног процеса. Васпитни рад са децом и особама са вишеструким поремећајима у развоју.			
<i>Практична настава</i> Вежбе предвиђају реализацију васпитног рада у непосредном контакту са особама са лаком интелектуалном ометеношћу уз подршку ментора.			
Литература			
1. Антонијевић, Р. (2013). Општа педагогија. Београд: Универзитет у Београду - Филозофски факултет, Институт за педагогију и андарагогију. Одабрана поглавља (стр. 9-46; стр. 169-245; стр. 249-280) (ISBN 978-86-82019-73-2).			
2. Каљача, С., Јапунџа-Милисављевић, М. (2013). Живот у заједници особа са интелектуалном ометеношћу. Београд: Универзитет у Београду - Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, ЦИДД. Одабрани садржаји (стр. 97- 111) (ISBN 978-86-6203-040-5).			
3. Павловић Бренеселовић, Д., Павловски, Т. (2000). Партнерски однос у васпитању. Београд: Институт за педагогију и андарагогију, Универзитет у Београду - Филозофски факултет, ЦИП. Одабрана поглавља (стр. 15-24; стр. 46-89) (ISBN 86-82019-41-8).			
4. Kaļjača, S., Darčević, D. (2010). Povezanost poremećaja ponašanja i etiologije kod dece sa intelektualnom ometenošću. U M. Vantić-Tanjić (ur.), Unapređenje kvalitete života djece i mladih, I međunarodna naučno-stručna konferencija (str. 175- 182). Tuzla: Udruženje za podršku i kreativni razvoj djece i mladih, BiH. (ISSN 1986-9886).			
5. Каљача, С., Дучић, Б. (2011). Социјална компетенција ученика са лаком интелектуалном ометеношћу у школском окружењу. У Н.Глумбић, В. Вучинић (ур.), “Специјална едукација и рехабилитација данас”, пети међународни научни скуп (стр. 236-241). Београд: Универзитет у Београду - Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. (ISBN 978-86-6203-029-0)			
6. Дучић, Б., Каљача, С. (2011). Нормативна уверења о агресивном понашању код ученика са лаком интелектуалном ометеношћу. <i>Београдска дефектолошка школа</i> , 17(2), бр.50, 281-296.			
7. Миоциновић, Ј. (1988). Когнитивни и афективни чиниоци у моралном развоју. Београд: Институт за педагошка истраживања Одабрана садржаји (стр. 17-30). (ISBN 86-7447-009-2).			
Број часова активне наставе 4	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2	
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, демонстрације, самосталан практичан рад, консултације, мултимедија			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	20	усмени испит	45
колоквијум-и	30	
семинар-и			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Дефектологија (модули Сметње и поремећаји вида и Моторичке сметње и поремећаји)			
Назив предмета: ПРОЦЕНА РАЗВОЈНИХ ПОРЕМЕЋАЈА			
Наставник: Глигоровић Г. Милица; Буха С. Наташа			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Изборни предмет студијског програма Дефектологија (модули Сметње и поремећаји вида и Моторичке сметње и поремећаји).			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета Упознавање студената са циљевима, садржајем и методима процене развојних поремећаја.			
Исход предмета Оспособљеност студената за примену инструмената за процену развојних поремећаја.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Сврха и основне компоненте процене развојних поремећаја; Увод у дијагностички поступак; Процена психомоторике; Процена практичне организованости; Процена организованости гностичких функција; Процена практогностичке организованости; Процена говора; Процена сазнајних функција; Процена понашања <i>Практична настава</i> Примена инструмената за процену развојних поремећаја.			
Литература 1. Ђордић, А., Бојанин, С. (2011). <i>Опита дефектолошка дијагностика</i> , треће издање. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. ISBN: 978-86-17-17526-7. (стр. 20-240).			
Број часова активне наставе 3	Теоријска настава: 2		Практична настава: 1
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	30	усмени испит	45
колоквијум-и	15	
семинар-и			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: САВЕТОДАВНИ РАД СА РОДИТЕЉИМА И ДЕЦОМ СА ОМЕТЕНОШЋУ И ХРОНИЧНИМ БОЛЕСТИМА			
Наставник : Ивона Р. Милачић-Видојевић			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета Стицање основних знања о пружању различитих видова подршке родитељима и деци са ометеношћу и хроничним болестима, стицање основних вештина у комуникацији са родитељима и децом са ометеношћу и хроничним болестима.			
Исход предмета Студенти ће стећи основна знања о пружању различитих видова подршке родитељима и деци са ометеношћу и хроничним болестима, стећи ће базичне вештине комуникације са родитељима и децом које ће им омогућити да сарађују и активно учествују у стручном тиму који пружа помоћ родитељима и деци са ометеношћу и хроничним болестима. Студенти ће развити професионално интересовање за ову област.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Родитељство и његове основне карактеристике. Породично здравље и породична дисфункционалност. Породица под стресом или породица у кризи. Породица детета са развојним сметњама. Видови подршке родитељима- саветовање, индивидуална и група психотерапија, групе за самозаступање. Саветовање - адаптација на ометеност или хроничну болест. Специфична подручја промене и проблеми. Пружање психолошке помоћи – циљеви саветовања и модели односа између саветника и клијента. Процес пружања помоћи. Вештине комуникације у саветовању и компетентност саветника. Саветовање деце -истраживање дететовог искуства и разумевања. Специфичне стратегије помагања. Разумевање концепта смрти и умирања код деце. Рад са браћом и сестрама. <i>Практична настава:Вежбе</i> Разговор са родитељем који има дете с ометеношћу, разговор са познатим стручњаком из праксе који се бави саветовањем родитеља деце с ометеношћу, развој вештина -активно и пасивно слушање, упознавање са значајем активног слушања у саветодавном раду и вежбање активног слушања, вежбање рефлектовања садржаја и осећања, парафразирања и кларификације, играње улога.			
Литература			
1. Дејвис, Х. (1995). <i>Саветовање родитеља хронично оболеле или деце ометене у развоју</i> , Београд, Институт за ментално здравље, стр. 22-129, ISBN 86- 82277 -07- 7.			
2. Милачић, И. (1997). Рад са породицом. У : Бојанин С, Милачић И, Селаковић М. <i>Аутизам</i> . Београд, Завет. стр.166-181, ISBN 86- 7034- 025- 9.			
3. Драгојевић,Н., Милачић-Видојевић, И. (2011). Разлике у вулнерабилности мајки и очева деце с ометеношћу, <i>Специјална едукација и рехабилитација</i> , Београд, 10 (4), 573-593.			
4. Драгојевић, Н., Ханак, Н., Милачић-Видојевић, И. (2009). Одлике функционисања породица са интелектуално ометеним дететом. У Д. Радовановић (ур.) <i>Истраживања у специјалној едукацији и рехабилитацији</i> , Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Београд, стр. 259-268. ИСБН 978-86-80113-83-8.			
5. Драгојевић, Н., Милачић-Видојевић, И. (2010). Теорије породичног функционисања, <i>Специјална едукација и рехабилитација</i> , Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Београд, бр. 2, стр. 357-373. ИССН 1452-7367.			
6. Тадић, Н. (1992). <i>Психоаналитичка психотерапија деце и младих</i> , Научна књига, Београд, ИСБН 86-23-60134-3, стр. 243-253, 395-409.			
Број часова активне наставе 3 часа недељно	Теоријска настава: 2 часа недељно	Практична настава: 1 часа недељно	
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, интерактивна настава, дискусионе групе, рад у паровима, мултимедијалне презентације, гост предавач			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	15	Усмени испит	70
колоквијум-и		
семинар-и	10		

Студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Логопедија, Дефектологија (модули Сметње и поремећаји слуха, Сметње и поремећаји вида, Моторичке сметње и поремећаји и Сензомоторичке сметње и поремећаји)			
Назив предмета: ОСНОВИ СОМАТОПЕДИЈЕ			
Наставник : Стошљевић Л. Миодраг, Адамовић В. Милосав			
Статус предмета: Обавезни заједнички предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: без услова			
Циљ предмета: Да студент стекне корпус чињеница о историјском развоју специјалне едукације и рехабилитације, као науке; елементарна знања о анатомији и неуропсихологији моторног функционисања; основне технике детекције, дијагностике са прогностиком, едукације и рехабилитације особа са моторичким поремећајима. Стицање вештина студента које се односе на игре и играчке за децу са моторичким поремећајима тј. на терапију игром („play therapy“) као и на знања која се односе на спорт и рекреацију ових лица.			
Исход предмета: Студент ће овладати елементарним знањима из теорије специјалне едукације и рехабилитације особа са моторичким поремећајима и основним техникама које се односе на детекцију, дијагностику, едукацију и рехабилитацију ових особа.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Преглед општег и специјалног историјског развоја специјалне едукације и рехабилитације. Анатомске и физиолошке основе моторног функционисања човека. Неуропсихологија моторног функционисања човека. Појам, предмет и задатак специјалне едукације и рехабилитације особа са моторичким поремећајима. Делокруг рада специјалног педагога – соматопеда. Детекција особа са моторичким поремећајима. Дијагностика са прогностиком особа са моторичким поремећајима. Класификација особа са моторичким поремећајима. Клиничка слика особа са моторичким поремећајима. Специјално-едукативни рад са особама са моторичким поремећајима. Клинички рад са особама са моторичким поремећајима. Игре и играчке за децу са моторичким поремећајима. Спорт и рекреација особа са моторичким поремећајима. <i>Практична настава:</i> Дијагностика, специјална едукација и рехабилитација особа са моторичким поремећајима.			
Литература 1. Стошљевић, М. (2013). <i>Основи специјалне едукације и рехабилитације особа са моторичким поремећајима</i> . Друштво дефектолога Србије. Београд. ISBN 978-86-84765-44-6 (стр. 7-137). 2. Стошљевић, Л. и сар. (2006). <i>Процена способности особа са моторичким поремећајима</i> , Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, ЦИДД, Београд ISBN 86-80113-48-4. (стр. 57-107). 3. Стошљевић, М. (2004). <i>Ученици са потешкоћама у учењу</i> , Кабинет „Стошљевић“, Београд ISBN 86-905925-0-4. (стр. 33-63). 4. Стошљевић, М, Никић, Р., Еминовић, Ф., Пацић, С. (2013). <i>Психофизичка оштећења деце и омладине</i> . Друштво дефектолога Србије. Београд. ISBN 978-86-84765-43-9 (стр. 59-89).			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2	
Методe извођења наставе: предавања, клиничка настава, power-point презентација			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	10	усмени испит	30
колоквијум-и	10	
семинар-и	10		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: МОДЕЛИ СОЦИЈАЛНЕ ПОДРШКЕ ОДРАСЛИМ ОСОБАМА СА ИНТЕЛЕКТУАЛНОМ ОМЕТЕНОШЋУ			
Наставник: Каљача С. Светлана; Дучић З. Бојан			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета Циљ предмета је усвајање знања о савременим концептима квалитета живота, задовољства животом и стратегијама којима се могу задовољити потребе одраслих особа са интелектуалном ометеношћу у различитим областима живота.			
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени да користе одговарајуће технике како би утврдили индивидуалну потребу за подршком у различитим животним областима, дефинишу, примене и евалуирају потребне програме. Студенти ће се упознати са традиционалним и иновативним приступима социјалне подршке одраслим особама са интелектуалном ометеношћу у свету и код нас, као и са искуствима заснованим на примени различитих социјалних стратегија усмерених на задовољење права и потреба одраслих особа са интелектуалном ометеношћу.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Карактеристике одралог доба особа с интелектуалном ометеношћу; квалитет живота одраслих особа са интелектуалном ометеношћу и њихових породица; процена потребе за индивидуалном социјалном подршком; образовање одраслих; емоционално благостање; интерперсонални односи; лични развој; типови становања; организација слободног времена; запошљавање у заједници; програми подршке за развој социјалне компетенције, самозаступања и социјалне интеграције и задовољавања сексуалних потреба и права. <i>Практична настава</i> Вежбе предвиђају практичну процену индивидуалне потребе за подршком, дефинисање индивидуалних програма, као и примену оптималних активности у реализацији тих програма.			
Литература			
1. Каљача, С. (2008). Умерена интелектуална ометеност. Београд: Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, ЦИДД (стр. 127-160) (ИСБН 978-86-80113-73-9)			
2. Каљача С., Дучић Б. (2008). Транзициони програми за особе са интелектуалном ометеношћу. У З. Матејић-Ђуричић (ур.) У сусрет инклузији – дилеме у теорији и пракси, II научни скуп (229-241). Београд: Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, ЦИДД.			
3. Каљача, С., Дучић, Б. (2010). Деинституционализација и квалитет живота у заједници особа са интелектуалном ометеношћу. Београдска дефектолошка школа, 16(2), бр. 47, 407- 417.			
4. Каљача, С., Ђунић – Павловић, В., Дуčić, В. (2011). Unapređenje procesa zapošljavanja osoba sa intelektualnom ometenošću, u M. Vantić-Tanjić (ur.), Unapređenje kvalitete života djece i mladih, II međunarodna naučno-stručna konferencija (str. 533-540). Tuzla: Udruženje za podršku i kreativni razvoj djece i mladih.			
5. Каљача, С., Дуčić, В. (2012). Informisanje kao vid podrške roditeljima dece sa intelektualnom ometenošću. U M. Vantić-Tanjić (ur.), Unapređenje kvalitete života djece i mladih, III međunarodna naučno-stručna konferencija (str. 609-616). Tuzla: Udruženje za podršku i kreativni razvoj djece i mladih.			
6. Каљача, С., Дучић, Б. (2012). Ставови родитеља особа са интелектуалном ометеношћу према квалитету професионалне подршке. У Н.Глумбић, В. Вучинић (ур.), Специјална едукација и рехабилитација данас, шести међународни научни скуп (стр. 93- 97). Београд: Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију.			
7. Каљача, С., Јапунца-Милисављевић, М. (2013). Живот у заједници особа са интелектуалном ометеношћу. Београд: Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, ЦИДД. Одабрани садржаји (стр. 69-93).			
8. Randell, M., Cumella, S. (2009). People with an intellectual disability living in an intentional community. <i>Journal of Intellectual Disability Research</i> , 53(8), 716-726. (преведено)			
9. O'Rourke, A., Grey, I. M., Fuller, R., McClean, B. (2004). Satisfaction with living arrangements of older adults with intellectual disability: service users' and carers' views. <i>Journal of Learning Disabilities</i> , 8(1), 12-29. (преведено)			
Број часова активне наставе 4	Теоријска настава: 2		Практична настава: 2
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, демонстрације, самосталан практичан рад, консултације, мултимедија			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	20	усмени испит	45
колоквијум-и	30	
семинар-и			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: ПСИХОЛОГИЈА ОМЕТЕНОСТИ			
Наставник: Милачић-Видојевић Р. Ивона			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета: Студенти ће моћи да стекну знање и осетљивост о психолошким и социјалним аспектима различитих ометености који су важни за развој професионалног понашања у помагачким професијама. Студенти ће моћи да разумеју реакције на ометеност, процес прилагођавања на ометеност, психолошке ефекте ометености на појединца и породицу, реакцијама друштва на ометеност и особу са ометеношћу.			
Исход предмета: Студенти ће стећи знање и осетљивост за важна питања која су везана за психосоцијалне аспекте различитих облика ометености током читавог животног периода			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> Улога психологије у студијама о ометености. Стигматизација и дискриминација особа с ометеношћу. Психосоцијални ефекти ометености на појединца и процес прилагођавања. Психосоцијални ефекти ометености на породицу. Сексуалност и родитељство особа с ометеношћу. Губитак и процес жаловања код особа са ометеношћу. Слика о себи и самоцењење код особа са ометеношћу. Идентитет ометености. Развој деце у контексту ометености- дете с интелектуалном ометеношћу . Дете с аутистичним спектром поремећаја. Дете са тешкоћама у моторичком функционисању . Дете са оштећењем слуха. Дете са оштећењем вида. Школовање, запошљавање и независан живот. Психолошка процена особа с ометеношћу. Даровитост и ометеност. Развој конструктивних погледа на живот са ометеношћу. <i>Практична настава</i> Посета школама у којима се образују деца са различитим облицима ометености или удржењима особа са ометеношћу , писање кратких радова који покривају теме наведене у садржају предмета, интервју са особом са ометеношћу, кратка анализа психосоцијалних аспеката филмова у којима су главни карактери особе са различитим видовима ометености, израда личних новина.			
Литература			
1. Милачић-Видојевић, И., Ханак, Н., Драгојевић, Н. (2009). Однос особа са интелектуалном ометеношћу према идентитету интелектуалне ометености и могућа улога стручњака у његовом одржању. У Д. Радовановић (ур.) <i>Истраживања у специјалној едукацији и рехабилитацији</i> , Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Београд, стр. 129-144. ИСБН 978-86-80113-83-8.			
2. Милачић-Видојевић, И. (2009). Разумевање процеса жалости код особа са интелектуалном ометеношћу, <i>Београдска дефектолошка школа</i> , Друштво дефектолога Србије и факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, бр. 1, Београд, стр. 157-171. ИССН 0354-8759.			
3. Милачић- Видојевић И. (2008): <i>Аутизам-дијагноза и третман</i> , Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Београд, ИСБН 978-86-80113-66-1.стр. 3-17.			
4. Хрњица, С. (1991). Ометено дете, Београд, ЗУНС, ИСБН 86-17-01534-9, стр. 149-177, 267-299.			
5. Поповић, Д (1986). Рани развој и прилагођавање слепих, Београд, ЗУНС, стр 20-50.			
6. Драгојевић, Н., Милачић-Видојевић, И., Ханак, Н., Ментус, Т. (2010). Упознај па суди: ставови и корелати ставова студената Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију према особама са ометеношћу. У Ј. Ковачевић и В. Вучинић (ур.) <i>Сметње и поремећаји: феноменологија, превенција и третман</i> , део I Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Београд, стр. 439-455. ИСБН 978-86-80113-99-2.			
7. Каљача, С., Глумбић, Н., Милачић-Видојевић, И. (2010). Ставови према социјалној партиципацији особа са интелектуалном ометеношћу. У Ј. Ковачевић и В. Вучинић (ур.) <i>Сметње и поремећаји: феноменологија, превенција и третман</i> , део I Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Београд, стр. 381-395. ИСБН 978-86-80113-99-2.			
8. Драгојевић, Н., Ханак, Н., Милачић-Видојевић, И. (2009). Одлике функционисања породица са интелектуално ометеним дететом. У Д. Радовановић (ур.) <i>Истраживања у специјалној едукацији и рехабилитацији</i> , Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Београд, стр. 259-268. ИСБН 978-86-80113-83-8.			
9. Милачић-Видојевић, И. (2008). Идентитет особа са интелектуалном ометеношћу, <i>Београдска дефектолошка школа</i> , Друштво дефектолога Србије и факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, бр. 3, Београд, стр. 135-147. ИССН 0354-8759.			
10. Милачић Видојевић,И., Драгојевић,Н. (2012). Стигма према особама са интелектуалном ометеношћу, У: “Когнитивне и адаптивне способности деце са лаком интелектуалном ометеношћу“ (ур.). М. Глигоровић & С. Каљача, Универзитет у Београду, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, стр. 92-111. ИСБН 978-86-6203-027-6.			
Број часова активне наставе 3 часа недељно	Теоријска настава: 2 часа недељно		Практична настава: 1 часа недељно
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, дискусија у групи, мултимедијална презентација			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	15	усмени испт	70
колоквијум-и		
семинар-и	10		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Логопедија			
Назив предмета: ОСНОВИ ПСИХОЛОШКОГ САВЕТОВАЊА			
Наставник: Милачић-Видојевић Р. Ивона			
Статус предмета: Изборни заједнички предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета Обезбедиће се стицања основних знања о изабраним психолошким теоријама које су важне за психологију саветовања, знања о процесу и исходу саветовања, односу саветника и клијента, карактеристикама саветника и клијента, контексту у коме се саветовање одвија.			
Исход предмета Студенти ће стећи знање о изабраним психолошким теоријама важним за психологију саветовања, изградити професионалне ставове и вредности, развиће професионално интересовање за ову област.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Дефиниција саветовања, могућности и ограничења, тренинг и професионални развој саветника, лично ст саветника. Теорије саветовања – психоаналитичка, хуманистичка, когнитивно-бихејвиорална, егзистенцијално-феноменолошка, системска, интегративни приступ. Процес саветовања – фазе у процесу помагања, задаци и улоге саветника, понашање и реаговање клијента у различитим фазама. Животни ток као мета модел у психолошком саветовању – саветовање деце, младих, одраслих и старих особа. Саветовање у контексту – индивидуално саветовање, саветовање парова и породице, саветовање у групи, са нагласком на саветовање родитеља и деце са ометеношћу и хроничним медицинским стањима. Етичке теме у психологији саветовања. Практична настава: Вежбе, Писање о сопственим искуствима и како су она повезана са концептима теорија које се обрађују; примена интервјуа; базичне вештине комуникације – играње улога.			
Литература Corey, G. (2004). Теорија и пракса психолошког саветовања и психотерапије, Загреб, Наклада Слп, ИСБН 953-191-243-2, стр. 43-59, 68-104, 143-165, 170-189, 387-439, 457-485. Nelson-Jones, R. (2003). Практичне вјештине у психолошком савјетовању и помагању, Загреб, Наклада Слп, ИСБН 978-953-191-305-8, стр. 103-126.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 1	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, интерактивна настава, дискусионе групе, рад у паровима, мултимедијалне презентације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	70
практична настава	15	усмени испит	
Колоквијум-и		
семинар-и	10		

Студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Логопедија			
Назив предмета: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК 2			
Наставник: Иванчевић Отаџац Р. Маја			
Статус предмета: Изборни заједнички предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Положен Енглески језик.			
Циљ предмета: Овладавање стручном фразеологијом у области поремећаја гласа, говора и језика, интелектуалне ометености и аутизма.			
Исход предмета: Студент ће моћи да разуме и правилно употреби стручне термине из области поремећаја гласа, говора и језика, интелектуалне ометености и аутизма; да интерпретира научне чланке из наведених области и да прилагођава говорни стил и друге аспекте прагматског функционисања карактеристикама социјалног окружења.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Скраћенице и акроними. Нове речи у савременом енглеском језику. Стручна фразеологија. Терминологија у области едукације особа са интелектуалном ометеношћу. Терминологија у области логопедије. Базична медицинска терминологија. Идиоми и фразе. Разлике између формалне и неформалне употребе речи. Стручна фразеологија у америчком и аустралијском енглеском језику. <i>Практична настава:</i> Увежбавање технике превођења стручног текста. Интерпретација стручних и научних радова из области логопедије и специјалне едукације особа са тешкоћама у менталном развоју. Утврђивање прагматских карактеристика енглеског језика анализом видео снимака.			
Литература: 1. McCarthy, M., O'Dell, F. (2001). English vocabulary in use. Cambridge University Press. (str. 34-198).			
Број часова активне наставе 3	Теоријска настава: 2	Практична настава: 1	
Методе извођења наставе: Класичан едукативни метод, уз коришћење видео презентације и активно укључивање студената у рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	20	писмени испит	50
Колоквијуми	20	усмени	10

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Логопедија, Дефектологија			
Назив предмета: СОЦИОЛОГИЈА ОБРАЗОВАЊА			
Наставник: Филиповић Р. Мирко			
Статус предмета: Изборни предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета Упознавање са основним класичним и савременим социолошким теоријама о образовању и најзначајнијим емпиријским истраживањима у овој области.			
Исход предмета Оспособљеност за примену социолошке концептуалне мреже и различитих социолошких теоријских парадигми у анализи проблема који се тичу школовања и образовања. Формирање критичке свести о образовању, школи и професионалној улози наставника у (ре)продукцији друштвене структуре, организације и културе.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Социолошки приступ образовању. Образовање у функционалистичкој, либералној и у перспективи теорије сукоба. Образовање у интеракционистичкој и етнометодолошкој перспективи. Нови правци у социолошким истраживањима образовања. Друштвене неједнакости и производња школског (не)успеха: класа, раса етницитет, род, супкултура. Школа и легитимација друштвених хијерархија. Школовање као инвестиција, инфлација и девација школских диплома и каскадна конкуренција. Школска и друштвена меритократија и идеја социјалне правде. Компензацијско и инклузивно образовање. Школа у локалном, националном и глобалном окружењу, Школски програми, педагошке праксе и норме „одличности“. Историјски-друштвени контекст еволуције школских система. Образовне политике и институционалне промене. Породичне едукативне праксе. Свет ученика и студената. Наставничка професија. <i>Практична настава</i> Ова настава прати теме изложене на предавањима уз примену метода активног учења: семинарски радови, документарни филмови и дискусије.			
Литература 1. Haralambos, M. (2002). <i>Sociologija: Teme i perspektive</i> , Golden marketing, Zagreb, str.773-883. ISBN 953-212-100-5 2. Filipović, M. (2013). <i>Škola i društvene nejednakosti</i> , HESPERAedu, Beograd, ISBN 978-86-7956-058-2 (стрaне 100-110).			
Број часова активне наставе 3	Теоријска настава: 2		Практична настава: 1
Методe извођења наставе настава у којој се смењују предавања, креативне радионице, усмени семинарски радови и дискусије.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	5	усмени испит	50
колоквијум-и	20	
семинар-и	20		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Логопедија, Дефектологија			
Назив предмета: ПСИХОЛОГИЈА ИНТЕЛИГЕНЦИЈЕ			
Наставник: Матејић Ђуричић Ж. Зорица, Стојковић Б. Ирена			
Статус предмета: Изборни заједнички предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Положени испит из Увода у развојну психологију			
Циљ предмета Упознавање студената са различитим приступима у проучавању интелигенције и оспособљавање студената за разумевање психолошког конструкта интелигенције и општих тенденција интелектуалног развоја.			
Исход предмета Стицање базичних компетенција у разумевању психолошког конструкта интелигенције.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Психолошки конструкт(и) интелигенције, Психометријски приступ у проучавању интелигенције, Експериментално теоријска истраживања интелигенције, Интелектуални развој: Пијажеова теорија стадијума, Васпитљивост интелигенције. <i>Практична настава</i> Обрада основних тема теоријске наставе кроз различите облике активног учења.			
Литература 1. Матејић Ђуричић З., Стојковић, И. (2011). Психологија интелигенције, Фаспер, Београд. стр. 13-248. ИСБН 97-86-6203-004-7			
Број часова активне наставе: 3 часа недељно	Теоријска настава: 2 часа недељно	Практична настава: 1 часа недељно	
Методe извођења наставе Теоријска настава укључује кратке едукативне блокове (уз пратећу видео презентацију) и интерактивне облике наставе, уз активну партиципацију студената. Практична настава реализује се применом метода активног учења (анализа филмских и видео презентација, групна дискусија, презентација семимарских радова, групног решавања тестова интелигенције и др.).			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	10	усмени испит	40
Колоквијум	10	
семинар	10		

Студијски програм : Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: МЕТОДИКА НАСТАВЕ СРПСКОГ ЈЕЗИКА ЗА УЧЕНИКЕ ОМЕТЕНЕ У ИНТЕЛЕКТУАЛНОМ РАЗВОЈУ			
Наставник: Бројчин Б. Бранислав; Банковић М. Слободан			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 8			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета Циљ предмета је да оспособи студенте за припрему, извођење и процењивање ефеката наставе предмета Српски језик у складу са потребама и могућностима ученика с тешкоћама у интелектуалном развоју.			
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени за организацију наставног процеса, као и за примену наставних метода, поступака, принципа, средстава и облика рада који су примерени потребама и могућностима ученика с тешкоћама у интелектуалном развоју.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Студенти ће упознати карактеристике говора, језика, читања и писања ученика с тешкоћама у интелектуалном развоју, као и начине увођења ових ученика у почетно читање и писање. Предмет се бави и начинима развоја културе усменог и писменог изражавања, и усвајањем основних појмова о језику и правопису код ученика с тешкоћама у интелектуалном развоју. Обрада различитих врста текстова, као и праћење и процењивање развоја ученика такође су у фокусу инересовања овог предмета. <i>Практична настава</i> На вежбама се практично примењују знања стечена теоријском наставом. Тежиште је на практичном извођењу наставних часова предмета Српски језик, али се практично примењују и знања која се односе на процену и праћење ефеката наставе.			
Литература Миладиновић, В., Рогановић, Н. (2003). <i>Методика српског језика за лако ментално ретардирану децу</i> . Београд: Завод за учбенике и наставна средства, стр. 15–62; 86–125; 154–321. (ISBN: 86-17-09963-1) Бројчин, Б. (2004). Савладавање програмских садржаја читања деце млађег школског узраста са лаком менталном ретардацијом. <i>Београдска дефектолошка школа 2–3</i> (4), стр. 133–154. Бројчин, Б. (2005). Читање деце с лаком менталном ретардацијом у светлу теорије "Једноставног виђења читања". <i>Истраживања у дефектологији 6</i> , стр. 83–94. Бројчин, Б. (2005). Разумевање говора код деце са лаком менталном ретардацијом млађег школског узраста. <i>Београдска дефектолошка школа 2</i> , стр. 141–152.			
Број часова активне наставе 7	Теоријска настава: 3 часа недељно		Практична настава: 4 часа недељно
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, самостални задаци, демонстрације, мултимедија, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	/
практична настава	25	усмени испит	40
колоквијум-и	30	/	/
семинар-и	/	/	/

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: РАНИ ТРЕТМАН И ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ ДЕЦЕ ОМЕТЕНЕ У МЕНТАЛНОМ РАЗВОЈУ			
Наставник: Аничих Б. Лазар; Банковић М. Слободан; Гагић Д. Сања			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета Циљ предмета је да студенти стекну знања о факторима ризика у развојном периоду и вештине за реализацију програма ране интервенције.			
Исход предмета Студент ће моћи да идентификује факторе ризика у развојном периоду, да процени ниво психомоторног функционисања ризико-деце, да осмисли и примени адекватне технике ране стимулације.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Клинички аспекти превентиве, детекције, дијагностике, прогностике, класификације и третмана деце ометене у менталном развоју; Рани третман деце ометене у менталном развоју (теоријски оквир, подручја сензомоторног, когнитивног, језичког развоја, патронажни третман и институционални третман); Развојна саветовалишта и њихова функција у раном третману деце ометене у менталном развоју; Предшколско васпитање деце ометене у менталном развоју (теоријски оквир, циљ и задаци, организација, наставни планови и програми за различите категорије ометености у менталном развоју); Опсервација и припрема деце ометене у менталном развоју за васпитно образовни рад; Принципи, методе, средства и помагала у раду са децом ометеном у менталном развоју; Игре, играчке и њихова функција у унапређивању васпитно-образовног рада; Припрема деце за полазак у школу; Планирање и припремање васпитног рада са децом ометеном у менталном развоју. <i>Практична настава</i> Вежбе ће се изводити у „развојним групама“, у наставним базама Факултета. Обухватају реализацију активности у складу са актуелним планом и програмом васпитно-образовног рада са децом ометеном у менталном развоју. Студенти се оспособљавају за примену техника процене психомоторног развоја и за реализацију програма ране интервенције код деце са интелектуалним тешкоћама.			
Литература 1. Андрејевић, Д. (2005). Рана интервенција у Европи: Трендови у 17 европских земаља, стр. 17-51, Задужбина Андрејевић, Београд. ISBN 86-7244-512-0. 2. Соколовски, Ж. (1997). Предшколско васпитање ментално ретардиране деце, стр. 41-58, Савез дефектолога Београда, Београд, 1997. 3. Дошен, Љ., Гачић-Брадић, Д.,(2005). Вртић по мери детета, "Save the Children", стр. 11-67, Београд, 2005. ISBN 86-83939-16-2. 4. Знаор, М. (1995). Ментално ретардирано дете предшколског узраста: карактеристике развоја, стр. 11-33, 35-52, 125-142, Интерпринт, Београд. ISBN 86-82263-10-6. 5. Аничих, Ј. (2005). Теоријске основе и савремене тенденције у васпитању ментално ретардиране деце предшколског узраста, Дани дефектолога СЦГ, Херцег Нови. (7 страна) ISBN 86-84765-07-9.			
Број часова активне наставе 6	Теоријска настава: 3 часа недељно		Практична настава: 3 часа недељно
Методe извођења наставе предавања, презентације, видео прикази, уз примену методе разговора и практичних радова			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
практична настава	20	усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и	20		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: МЕТОДИКА НАСТАВЕ ВЕШТИНА ЗА УЧЕНИКЕ ОМЕТЕНЕ У ИНТЕЛЕКТУАЛНОМ РАЗВОЈУ			
Наставник: Јапунца-Милисављевић М. Мирјана; Гагић Д. Сања			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета Циљ предмета односи се на оспособљавање студената за планирање, припремање, реализацију и евалуацију наставе Вештина у односу на индивидуалне способности ученика са тешкоћама у интелектуалном развоју.			
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени за самостално припремање и практичну реализацију наставе вештина за ученике са тешкоћама у интелектуалном развоју у складу са различитим облицима и нивоима организације наставе.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет, циљ, задаци методике наставе вештина за ученике са тешкоћама у интелектуалном развоју; Облици рада, наставна средства, методе; Вредновање успеха; Шаблон у настави ликовне културе; Ликовни елементи; Медији у настави ликовне културе; Композицијска начела; Развој музичких способности и значај музике и раног музичког васпитања за ученике са тешкоћама у интелектуалном развоју; Развој физичких способности ученика, основне карактеристике телесног вежбања ученика са тешкоћама у интелектуалном развоју; Природни облици кретања; Спортско-техничко образовање ученика са тешкоћама у интелектуалном развоју; Корективно педагошки рад физичког васпитања за ученике са тешкоћама у интелектуалном развоју; Такмичења; Подстицање ученика са тешкоћама у интелектуалном развоју на самостално вежбање; Личност специјалног едукатора и рехабилитатора у настави вештина. <i>Практична настава</i> Обухватају практичну примену обрађених наставних садржаја у току теоријске наставе.			
Литература Јапунца-Милисављевић, М. (2008). Методика наставе вештина за децу ометену у интелектуалном развоју. Београд: Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, ЦИДД. (250 стр.) ISBN 978-86-80113-75-3.			
Број часова активне наставе 7	Теоријска настава: 3 часа недељно		Практична настава: 4 часа недељно
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, самостални задаци, демонстрације, мултимедија, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	/
практична настава	15	усмени испит	55
колоквијум-и	25	/	/
семинар-и	/	/	/

Студијски програм : Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: МЕТОДИКА ВАСПИТНОГ РАДА ЗА ДЕЦУ СА ТЕЖИМ ОБЛИЦИМА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ ОМЕТЕНОСТИ			
Наставник: Каљача С. Светлана; Дучић З. Бојан			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета Циљ предмета је едукација студената за самосталну припрему, извођење и евалуацију ефеката реализованог васпитног процеса, као и базичног третмана усмереног на развој адаптивних вештина у складу са специфичним потребама и могућностима деце и младих са тежим облицима интелектуалне ометености. Студенти ће се едуковати и за креирање прописане документације потребне за планирање, програмирање, праћење и евалуацију васпитног процеса.			
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени да примењују савремене концепте васпитног рада и методске процедуре усмерене на развој адаптивних вештина, дефинишу индивидуалне планове и програме на основу којих се васпитни процес спроводи и да евалуирају ефекте примене Плана и програма васпитног рада за децу и младе са тежим облицима интелектуалне ометености.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Сазнајни развој деце са тежим облицима интелектуалне ометености; Динамика и могућности учења; Одлике понашања и могућности развоја адаптивних вештина код тих група деце; Специфичности стратегија, метода и средстава васпитног процеса код деце и младих са тежим облицима интелектуалне ометености; Планирање, програмирање и вредновање васпитног процеса; Рехабилитациони третман деце и младих са дубоком интелектуалном ометеношћу; Процена и методски приступи у пружању индивидуалне подршке потребне за развој животних навика деце и младих са тежим облицима интелектуалне ометености. <i>Практична настава</i> Вежбе предвиђају реализацију васпитног рада у непосредном контакту са децом и младима са тежим облицима интелектуалне ометености уз подршку ментора.			
Литература 1. Каљача, С. (2008). Умерена интелектуална ометеност. Београд: Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, ЦИДД (стр. 11-123) (ИСБН 978-86-80113-73-9) 2. Каљача, С., Дапчевић, Д. (2011). Социјална компетенција ученика са умереном интелектуалном ометеношћу. <i>Београдска дефектолошка школа</i> , 17(3), бр.51, 537-547. 3. Каљача, С., Дапчевић, Д. (2012). Постигнућа у области комуникације и типови потребне подршке код деце са умереном интелектуалном ометеношћу. <i>Специјална едукација и рехабилитација</i> , 11(3), 419-434. 4. Каљача, С., Дучић, Б., Радић-Шестић, М., Милановић-Доброта, Б. (2013). Методске процедуре за развој концептуалних и социјалних способности код особа са интелектуалном ометеношћу. <i>Специјална едукација и рехабилитација</i> , 12(3), 403-420. 5. Каљача, С., Вуковић, М., Петровић-Лазич, М. (2013). Комуникативне вештине особа са интелектуалном ометеношћу. У М. Глигоровић (ур.), Новине у специјалној едукацији и рехабилитацији (стр. 425-447). Београд: Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију			
Број часова активне наставе	6	Теоријска настава:	3
		Практична настава:	3
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, демонстрације, самосталан практичан рад, консултације, мултимедија			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	20	усмени испит	45
колоквијум-и	30	
семинар-и			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: КЛИНИЧКА ПРОЦЕНА И ТРЕТМАН ОСОБА СА ТЕШКОЋАМА У МЕНТАЛНОМ РАЗВОЈУ			
Наставник: Глигоровић Г. Милица; Буха С. Наташа			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: Положен испит из предмета Рехабилитација особа с интелектуалном ометеношћу			
Циљ предмета Упознавање студената са особеностима клиничког приступа процени и третману особа са тешкоћама у менталном развоју.			
Исход предмета Оспособљеност студената за примену метода и техника процене и третмана когнитивних способности и адаптивних вештина код особа са различитим видовима и нивоима тешкоћа у менталном развоју.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Функционална организација и дисфункције централног нервног система; Развој менталних способности; Принципи и садржај клиничке процене особа са тешкоћама у менталном развоју; Принципи и садржај клиничког третмана особа са тешкоћама у менталном развоју; Евалуација програма рехабилитације. <i>Практична настава</i> Примена метода и техника процене и третмана код особа са тешкоћама у менталном развоју.			
Литература 1. Глигоровић, М. (2013). <i>Клиничка процена и третман тешкоћа у менталном развоју</i> . Београд: Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. ISBN: 978-86-6203-035-1. (366 страна).			
Број часова активне наставе 4	Теоријска настава: 2 часа недељно		Практична настава: 2 часа недељно
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	30	усмени испит	45
колоквијум-и	15	
семинар-и			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Логопедија, Превенција и третман поремећаја понашања			
Назив предмета: ПОРОДИЦА И ПОРОДИЧНИ ОДНОСИ			
Наставник: Илић П. Зоран, Маљковић Н. Марија			
Статус предмета: Изборни заједнички предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета Обезбедиће се стицања основних знања о изабраним психолошким теоријама које су важне за психологију саветовања, знања о процесу и исходу саветовања, односу саветника и клијента, карактеристикама саветника и клијента, контексту у коме се саветовање одвија.			
Исход предмета Усвајање теоријских и практичних знања о узроцима, садржајима и облицима поремећаја породичних односа, функција, и структура, као и о социјално-правним институтима друштвене заштите породице и деце. Усвајање системске перспективе у раду са породицама са проблемом.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Дефинисање основних појмова: породица, породични односи; друштвене функције породице; традиционална и савремена породица; дефинисање породица поремећених у развоју; животни циклуси породице; поремећени односи и циклуси у породици; садржај и видови поремећаја породичне структуре; генограм; породица у кризи; системски рад са породицом, специјално-педагошки рад са породицом; превенција поремећаја односа и функција породице. <i>Практична настава</i> Упознавање и овладавање практичним знањима и вештинама у раду са породицама поремећеним у развоју.			
Литература 1. Видановић, И. (2005). <i>Појединац и породица</i> . Београд: Факултет политичких наука. ISBN 86-904183-3-4 (стр. 8-128). 2. Милојковић, М., Срна, Ј., Мићовић, Р. (1997). <i>Породична терапија</i> . Београд: Центар за брак и породицу. COBISS.SR-ID 53345548 (стр. 10-50). 3. Милић, А. (1988). <i>Рађање модерне породице</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. ISBN 86-17-00360-X (стр. 5-58).			
Број часова активне наставе: 4		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методe извођења наставе Предавања, интерактивна настава, дискусионе групе, рад у малим групама, консултације уз индивидуални менторски рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	усмени испит	50
практична настава	10		
колоквијуми	15		
семинари	15		

Студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Логопедија			
Назив предмета: РАЗВОЈНА НЕУРОЛОГИЈА			
Наставник: Павловић М. Драган			
Статус предмета: Изборни заједнички предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: положен испит из предмета Физиологија са анатомијом и Неурологија			
Циљ предмета: Препознавање клиничких карактеристика најчешћих неуролошких болести деце и адолесцената. Разумевање етиопатогенезе болести централног и периферног нервног система и мишића, укључујући и основе метаболичких и генетских чинилаца. Овладавање основним појмовима из неуролошке пропедвтике деце и адолесцената и допунских дијагностичких метода. Практична знања процене развојних неуролошких ентитета у смислу постојања оштећења која доводе до трајног или привременог хендикепа и који захтевају специјалну едукацију и рехабилитацију.			
Исход предмета: Способност студената да препознају основне симптоме и синдроме у оквиру развојних неуролошких болести и потребе болесника, деце и адолесцената за специјалном едукацијом и рехабилитацијом.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основи ембриологије, развоја централног и периферног нервног система и нормалног психомоторног развоја. Конгениталне малформације нервног система и болести у доби новорођенчета. Неуролошки преглед новорођенчета, малог детета, школског детета и адолесцента и допунске дијагностичке методе. Развојни неуропсихолошки поремећаји и специфични развојни поремећаји школских вештина. Аутизам, дечија церебрална парализа, синдром непажње/хиперактивности неуролошке основе интелектуалне ометености. Епилепсије, поремећаји спавања, главобоље и неепилептички пароксизмални поремећаји. Тумори и хидроцефалус. Запаљенске болести нервног система и инфективне болести нервног система. Демјелинизационе и дисмијелинизационе болести. Трауме мозга, кичмене мождине и периферних нерава. Цереброваскулне болести и поремећаји чула. Неурометаболичке болести, болести исхране, митохондријске болести и неурокутани синдроми. Дегенеративне болести нервног система и екстрапирамидне болести. Болести периферног нервног система, неуромишићне спојнице и мишића. <i>Практична настава:</i> Основе клиничке процене неуролошких проблема и прикази случајева који се обрађују у теоријском делу наставе			
Литература 1. Павловић, Д. М. (2012). <i>Неуропсихологија, бихевиорална неурологија и неуропсихијатрија</i> . Београд: Орион Арт. ISBN 978-86-83305-75-9, (стр. 397-435). 2. Павловић, Д.М. (2012). <i>Неурологија</i> . Београд: Орион Арт., ISBN 978-86-83305-64-3 261 страна (стр. 101-260).			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2	
Методе извођења наставе: класични едукативни метод уз коришћење видео презентација и активно укључивање студената у рад			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	40
практична настава	5	усмени испит	20
Колоквијуми	30		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: РАДИОНИЧАРСКИ НАЧИН РАДА ЗА ДЕЦУ СА ТЕШКОЋАМА У МЕНТАЛНОМ РАЗВОЈУ			
Наставник: Јапунца-Милисављевић М. Мирјана; Гагић Д. Сања			
Статус предмета: Изборни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета			
Циљ предмета је да студенти стекну теоријска и практична знања о радионичарском начину рада код деце са тешкоћама у менталном развоју, као и да се оспособе да стечена знања примене у пракси.			
Исход предмета			
Студенти ће моћи самостално да планирају, припремају и реализују радионичарски начин рада код деце са тешкоћама у менталном развоју.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Радионичарски начин рада: термилошка и методолошка појашњења; Важност примене радионичарског начина рада; Облици учења у радионичарском приступу; Фазе радионичарског начина рада; Радионичарске технике; Методолошки принципи радионичарског начина рада; Креативне радионице (драмске, песничке, ликовне,..); Едукативне радионице (превентивне, когнитивне, радионице за конструктивно решавање конфликта); Луткарске радионице; Метод рада са сценским луткама; Лутка као помоћно средство у социјално-интегративном смислу; Мапа понашања; Улога водитеља; Примена радионичарског начина рада у инклузивном одељењу; Значај и примена радионичарског начина рада код деце са тешкоћама у менталном развоју.			
<i>Практична настава</i>			
Обухвата практичну примену обрађених наставних садржаја у току теоријске наставе.			
Литература			
1. Буљубашић-Кузмановић, В. (2006). Педагошка радионица у функцији активне наставе и учења на успјесима. <i>Методички огледи</i> , 13 (1), 123-136. UDK 371.3			
2. Вајнбренаер, С. (2010). <i>Подучавање деце с тешкоћама у учењу у редовној настави (Стратегије и технике које сваки наставник може да примени да би подстакао и мотивисао ђаке с тешкоћама у учењу)</i> . (превод: Мосторица, В). Београд: Креативни центар (1-66) ISBN 978-86-7781-746-6			
3. Пејовић, М. (приредио). (2008). <i>Без испадања (приручник за коришћење некомпетативних игара у раду са хетерогеним групама)</i> . Београд: Група „Хајде да...“ (стр. 80) ISBN 978-86-87617-00-1			
4. Ружић, В. (уредник). (2013). <i>Потицање читања и учење о темама толеранције и ненасиља (Креативне радионице и зборник дјечијих радова)</i> . Загреб: Наклада Слап (50. стр) ISBN 978-953-191-771-1			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2 часа недељно		Практична настава: 1 час недељно
Методe извођења наставе			
Предавања, вежбе, демонстрације, самостални задаци, мултимедија, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	/
практична настава	25	усмени испит	40
колоквијум-и	30	/	/
семинар-и	/	/	/

Студијски програм : Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: МЕТОДСКИ ПРИСТУПИ У РАЗВОЈУ САМОРЕГУЛАЦИЈЕ КОД ОСОБА СА ИНТЕЛЕКТУАЛНОМ ОМЕТЕНОШЋУ			
Наставник: Аничих Б. Лазар; Дучић З. Бојан			
Статус предмета: Изборни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета Упознавање са општим теоријским концептом и специфичностима везаним за саморегулацију код особа са интелектуалном ометеношћу. Овладавање креирањем и прилагођавањем стратегија саморегулације индивидуалним карактеристикама особа са интелектуалном ометеношћу.			
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени да: изврше избор стратегија саморегулације које одговарају постављеном циљу и индивидуалним карактеристикама особа са тешкоћама у интелектуалном развоју, осмисле најефикаснији начин за усвајање и примену персонално изабране стратегије особе са интелектуалном ометеношћу, као и да евалуирају постигнуте резултате.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам саморегулације; социјално-когнитивна теорија; развој саморегулације код особа са тешкоћама у интелектуалном развоју; селекција, оптимизација и компензација циљева у процесу саморегулације; однос стилова васпитања и развоја саморегулације; саморегулација и социо-емоционални развој; развијање и прилагођавање стратегија саморегулације индивидуалним карактеристикама особа са тешкоћама у интелектуалном развоју; процена капацитета саморегулације; евалуација примене саморегулационих стратегија; примена механизима саморегулације у реализацији животних навика; саморегулација и Монтесори метод. <i>Практична настава</i> Обука студената, у подучавању особа са тешкоћама у интелектуалном развоју како би развиле способност самосталног дефинисања циља, примениле стратегије саморегулације усмерене на реализацију постављеног циља и евалуирале исход. Оспособљавање студената да изврше оптималан избор стратегија саморегулације, у складу са индивидуалним специфичностима особа са интелектуалном ометеношћу.			
Литература 1. Дучић, Б., Банковић, С. (2013). Самоодређење код особа са интелектуалном ометеношћу. у М. Глигоровић (ур.), <i>Новине у специјалној едукацији и рехабилитацији</i> (стр. 55 - 74). Београд: Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. 2. Дуčić, В., Каљаџа, С. (2012). Uloga samoregulacije i samoeфикаsnosti u usvajanju životnih navika kad osoba sa intelektualnom ometenošću. у М. Глигоровић, С. Каљаџа (ур.), <i>Когнитивне и адаптивне способности деце са лаким интелектуалном ометеношћу</i> (стр. 49-66). Београд: Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. (ISBN 978-86-6203-027-6). 3. Дуčić, В. (2012). Zadaci odlaganja zadovoljstva kao način procene samoregulacije kod osoba sa intelektualnom ometenošću, II научни skup - Stremljenja i novine u специјалној едукацији и рехабилитацији - zbornik radova, Београд, Србија, 28. децембар 2012., стр. 89-96. (ISBN 978-86-6203-036-8). 4. Brković I., Keresteš G., Kuterovac-Jagodić G. (2012). Usporedba rezultata transverznog i longitudinalnog pristupa procjeni razvoja samoregulacije u ranoj adolescenciji. <i>Психолошки теме</i> , 21(2), 273-297. (превод) 5. Brković I. (2009). Fokus regulacije u ranoj odrasloj dobi i retrospektivni izveštaj o roditeljskom ponašanju. <i>Сувремена психологија</i> , 12(2), 297-307. 6. Macuka I. (2012). Osobne i obiteljske odrednice emocionalne regulacije mladih adolescenata. <i>Психолошки теме</i> , 21(1), 61-82. (превод) 7. Brajša-Žganec A. (2003). Dijete i obitelj. <i>Наклада слеп</i> . Jastrebarsko. (стр. 15-26) (ISBN 953-191-094-4) (превод) 8. Montesori M. (2003). <i>Упијајући ум</i> . Београд, ДН Центар (стр. 281-357) (ISBN 86-83239-13-6). 9. Petrović D. (2007). Emocionalni temelji socijalne kompetencije. Београд, Задужбина Андрејевић. (стр. 13-24, 51-59) (ISBN 8672446127).			
Број часова активне наставе: 3	Теоријска настава: 2	Практична настава: 1	
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, демонстрације, самосталан практичан рад, консултације, мултимедија			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	20	усмени испит	45
колоквијум-и	20	
семинар-и	10		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Логопедија			
Назив предмета: РАЗВОЈНИ ПОРЕМЕЋАЈИ ПАЖЊЕ			
Наставник: Глигоровић Г. Милица; Буха С. Наташа			
Статус предмета: Изборни предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета Упознавање студената са узроцима, појавним облицима и могућностима процене и третмана развојних поремећаја пажње.			
Исход предмета Овладавање знањима о узроцима, појавним облицима и могућностима процене и третмана развојних поремећаја пажње.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Развој и организација пажње; Дефиниција и класификација развојних поремећаја пажње; Етиологија развојних поремећаја пажње; Преваленција развојних поремећаја пажње; Појавни облици развојних поремећаја пажње; Могућности процене развојних поремећаја пажње; Могућности третмана развојних поремећаја пажње. <i>Практична настава: Вежбе</i> Практична примена инструмената за процену и метода третмана развојних поремећаја пажње.			
Литература 1. Kocijan-Hercigonja, D., Buljan-Flander, G., Vučković, D. (2004). <i>Hiperaktivno dijete – uznemireni roditelji i odgajatelji</i> . Jastrebarsko: Naklada Slap. (20-132) ISBN: 953-191-092-8. 2. Phelan, T. P. (2005). <i>Sve o poremećaju pomanjkanja pažnje: Simptomi, dijagnoza i terapija u djece i odraslih</i> . Lekenik, HR: Ostvarenje d.o.o. (97-197) ISBN 953-6827-36-0.			
Број часова активне наставе 3		Теоријска настава: 2	Практична настава: 1
Методе извођења наставе Предавања и вежбе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	30	усмени испит	45
колоквијум-и			
семинар-и	15		

Назив предмета: КОРЕКТИВНИ ПЕДАГОШКИ РАД У ОСНОВНОЈ ШКОЛИ			
Наставник: Аничих Б. Лазар, Милановић-Доброта, З. Биљана			
Статус предмета: Изборни предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета: Оспособљавање студената за процену постојећих способности деце са менталним тешкоћама у учењу у функцији раног третмана, предшколског васпитања и образовања; Ангажовање свих постојећих способности детета које су неопходне за одговарајући рехабилитациони утицај; Утврђивање услова за даљи васпитно-образовни процес кроз			
Исход предмета: Очекујемо да на основу стечених знања, схватања, анализе, синтезе, имплементације и евалуације свих релевантних параметара, студент на крају студија може у редовном васпитно-образовном систему бити компетентан стручни сарадник у тиму предшколских установа и редовних основних и средњих школа.			
<i>Теоријска настава:</i> Концепт интелектуалних односно менталних тешкоћа у учењу (појмовно одређење, медицински модел, модел дефицита, нормализација, социјални модел); Специјални педагошко-дидактички приступ код менталних тешкоћа у учењу (појмовно одређење; теоријски и методолошки оквири); Планирање и програмирање (учешће у изради плана и програма васпитно-образовног рада; помоћ наставницима у годишњем планирању и програмирању); Реализација задатака (стварање услова за извођење ВОР-а; послови уписа и формирање одељења-група; идентификација и опсервација деце; непосредан рад у третману деце; послови професионалног информисања, усмеравања и оријентације; послови оспособљавања ученика; послови праћења васпитно-образовног процеса за децу и омладину са менталним тешкоћама у учењу и развоју; саветодавни рад са ученицима, родитељима, старатељима и васпитачима; здравствена и социјална заштита; културна и јавна делатност); Анализа ефикасности васпитно-образовног рада (резултати и предлог мера за унапређивање, истраживачки пројекти); Перманентно образовање стручно усавршавање, библиотечко-информацијска делатност.			
<i>Практична настава:</i> Вежбе ће се реализовати претежно у предшколским установама и редовним основним школама Новог Београда. Студенти се обучавају за детекцију фактора ризика, израду индивидуалних планова подршке и сараднички рад у тимови за рану интервенцију.			
Литература :			
1. Жеровник, А., Голи, Д. (1982). Приручник за рад са ученицима који имају специфичне сметње у настави почетног читања и писања, Педагошки завод Војводине, стр. 10-42, Нови Сад. COBISS/SR-ID 32451340			
2. Дејановић, В. (2002). Свет по мери деце, Центар за права детета, стр. 7-65, Београд. ISBN 86-83109-24-0.			
3. Дошен, Ј., Гачић-Брадић, Д. (2005). Вртић по мери детета, Save the Children, стр. 11-67, Београд. ISBN 86-83939-16-2.			
4. Секулић-Мајурец, А., (1988). Дјеца са тешкоћама у развоју у вртићу и школи, Школска књига, стр. 5-50, Загреб, ISBN 86-03-99009-3.			
5. Хрњица, С. и сар. (2004). Школа по мери детета, Институт за психологију Филозофског факултета и Save the			
Број часова наставе 3	активне	Теоријска настава: 2	Практична настава: 1
Методe извођења наставе:			
1. Метода демонстрације; 2. Метода разговора; 3. Метода практичних радова; 4. Метода усменог излагања			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит или	
практична настава	20	усмени испит	40
колоквијум-и	10		
семинар-и	20		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: ПСИХОПАТОЛОГИЈА ИНТЕЛЕКТУАЛНО ОМЕТЕНИХ ОСОБА			
Наставник: Лазих-Пушкаш П. Дијана			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: Положени испити Психијатрија, Неурологија и Хумана генетика.			
Циљ предмета Разумевање етиопатогенезе психопатолошких поремећаја и њихових испољавања код особа са интелектуалном ометеношћу, у циљу препознавања (дијагностика и диференцијална дијагностика) најчешћих психопатолошких поремећаја присутних код особа са интелектуалном ометеношћу и разумевање специфичности специјалног едукативног третмана и рехабилитације.			
Исход предмета Оспособљеност студената да препознају најчешће психопатолошке поремећаје код особа са интелектуалном ометеношћу и да примењују ова знања у специјалном едукативном третману и рехабилитацији.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Обухвата етиопатогенезу настанка интелектуалне ометености и психопатолошке поремећаје који је прате, као и специфичности испољавања психопатологије ових особа и које захтевају специјални едукативни третман и рехабилитацију. <i>Практична настава:</i> Прикази случајева који се обрађују у теоријском делу наставе			
Литература 1. Симић-Лазих, Д. (2006). Психијатрија за дефектологе. ЗУНС, Београд, 100-180 стр., ISBN 86-7558-024-X. 2. Јакулић, С. (1993). Медицинске основе менталне ретардације. 5-100 стр., ЗУНС, Београд. ISBN 86-17-00182-8.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 1	
Методe извођења наставе: предавања, вежбе, консултације са студентима			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	55
колоквијум-и (писмени)	30	

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Дефектологија (модул Сметње и поремећаји слуха)			
Назив предмета: СПЕЦИФИЧНЕ СМЕТЊЕ У УЧЕЊУ			
Наставник: Глигоровић Г. Милица; Буха С. Наташа			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју; изборни предмет студијског програма Дефектологија (модул Сметње и поремећаји слуха)			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Положен испит из предмета Клиничка процена и третман особа са тешкоћама у менталном развоју за студијски програм Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју; за студијски програм Дефектологија нема услова.			
Циљ предмета Упознавање студената са особеностима деце са специфичним сметњама у учењу и њихово оспособљавање за примену одговарајућих метода процене и третмана.			
Исход предмета Овладавање информацијама о природи, начину испољавања и учесталости специфичних сметњи у учењу, карактеристикама различитих видова сметњи, њиховој процени и третману.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам и дефиниција специфичних сметњи у учењу; Преваленција и класификација специфичних сметњи у учењу; Узроци специфичних сметњи у учењу; Организација неуропсихичких функција код деце са специфичним сметњама у учењу; Индикатори сметњи у учењу у предшколском узрасту; Појавни облици специфичних сметњи у учењу; Процена и третман деце са специфичним сметњама у учењу. <i>Практична настава</i> Детекција и процена деце са специфичним сметњама у учењу; Третман деце са специфичним сметњама у учењу.			
Литература			
1. Глигоровић, М., Глумбић, Н., Маћешкић-Петровић, Д. и сар. (2005). Специфичне сметње у учењу код деце млађег школског узраста. У С. Голубовић и сарадници, <i>Сметње у равоју код деце млађег школског узраста</i> (стр. 415-514) Београд: Универзитет у Београду – Дефектолошки факултет. ISBN 86-80113-46-8			
2. Глигоровић, М., Вучинић, В. (2010). Когнитивни аспекти визуелних способности код слабовиде деце. У Ј. Ковачевић и В. Вучинић (Ур.), <i>Сметње и поремећаји: феноменологија, превенција и третман, II део</i> (стр. 155-171). Београд: Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. ISBN 978-86-80113-99-9			
3. Глигоровић, М., Радић Шестић, М. (2011). Однос између нивоа развоја способности неопходних за успешно овладавање академским вештинама и пола код деце са специфичним сметњама у учењу. <i>Настава и васпитање, 1</i> , 145-156.			
4. Глигоровић, М., Буха Ђуровић, Н. (2011). Сензорна и сензомоторичка интеграција код деце млађег школског узраста. <i>Настава и васпитање, 4</i> , 584-594.			
5. Глигоровић, М. (2012). Аудитивно памћење и језичка компетенција деце млађег школског узраста. <i>Настава и васпитање, 4</i> , 565-577.			
6. Gligorović, M., Buha, N. (2012). Kvalitet rukopisa kod dece mlađeg školskog uzrasta. U M. Vantić Tanjić i M. Nikolić (Ur.), <i>Zbornik radova III međunarodne naučno-stručne konferencije "Unapređenje kvalitete života djece i mladih"</i> (str. 111-118). Tuzla, BiH: Udruženje za podršku i kreativni razvoj djece i mladih, Univerzitet u Tuzli, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet. ISSN 1986-9886			
7. Глигоровић, М., Вучинић, В. (2011). Квалитет цртежа деце млађег школског узраста. <i>Специјална едукација и рехабилитација, 10</i> , 2, 193-205.			
8. Вучинић, В., Глигоровић, М., Јаблан, Б., Ешкировић, Б. (2012). Развојне способности код деце са лакшим сметњама вида. <i>Специјална едукација и рехабилитација, 11</i> , 4, 585-602.			
9. Глигоровић, М., Радић Шестић, М. (2010). Процена способности неопходних за успешно овладавање академским вештинама код деце са сметњама у учењу. <i>Специјална едукација и рехабилитација, 9</i> , 1, 15-36.			
10. Глигоровић, М. (2010). Нумеричке способности у детињству, <i>Специјална едукација и рехабилитација, 9</i> , 1, 85-109.			
Број часова активне наставе 3	Теоријска настава: 2		Практична настава: 1
Методе извођења наставе предавања, вежбе, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	30	усмени испит	45
колоквијум-и		
семинар-и	15		

Студијски програм : Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: ИНКЛУЗИВНА ЕДУКАЦИЈА			
Наставник: Бројчин Б. Бранислав; Банковић М. Слободан			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета Циљ предмета је да се студенти оспособе за рад у инклузивном образовном окружењу, посебно с децом и ученицима с тешкоћама у развоју која су делимично или у потпуности укључена у редовне разреде.			
Исход предмета Студенти ће разумети основне принципе инклузивног образовања. Они ће, у сарадњи с наставницима редовне наставе и породицама, подстицати социјални развој и прихваћеност деце и ученика с тешкоћама у развоју. Поред тога, студенти ће бити у стању да прилагоде ресурсе, наставу и редовни наставни програм потребама и могућностима детета и ученика с тешкоћама у развоју. Такође, они ће поседовати знања потребна да пруже подршку деци, родитељима и наставницима у инклузивном образовно-васпитном окружењу.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет обухвата знања која се односе на појам и дефиниције инклузије, искуства примене инклузивног образовања у различитим земљама, претпостављене предности, али и могућа ограничења укључивања деце и ученика с тешкоћама у развоју у редовно образовање. Пажња је усмерена и на ставове група од којих у великој мери зависи прихваћеност ове деце, а самим тим успех и исходи инклузивног образовања. У програм предмета је укључено и проучавање фактора који утичу на успех инклузивног образовања, а наглашена је потреба за тимским радом и сарадњом с породицом детета и ученика. Посебна пажња посвећена је организацији рада, прилагођавању курикулума и наставе, како с аспекта понашања и социјалне прихваћености, тако и с аспекта академског напретка. <i>Практична настава</i> На вежбама студенти врше прилагођавања конкретних наставних програма потребама одређеног детета. Исто тако, планирају и прилагођавају поједине наставне јединице за извођење у инклузивном окружењу.			
Литература Бројчин, Б. (2013). Инклузивна едукација. Београд: Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Београд: ЦИДД. стр. 9 – 223. (ISBN 978-86-6203-042-9).			
Број часова активне наставе 6	Теоријска настава: 3 часа недељно		Практична настава: 3 часа недељно
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, самостални задаци, демонстрације, мултимедија, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	/
практична настава	25	усмени испит	40
колоквијум-и	30	/	/
семинар-и	/	/	/

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: МЕТОДИКА НАСТАВЕ МАТЕМАТИКЕ ЗА УЧЕНИКЕ ОМЕТЕНЕ У ИНТЕЛЕКТУАЛНОМ РАЗВОЈУ			
Наставник: Јапунца-Милисављевић М. Мирјана; Гагић Д. Сања			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета Циљ предмета односи се на оспособљавање студената за планирање, припремање, реализацију и евалуацију наставе Математике у односу на индивидуалне способности ученика са тешкоћама у интелектуалном развоју, као и рехабилитацију когнитивних способности које се налазе у основи усвајања математичких знања.			
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени за самостално припремање и практичну реализацију наставе математике за ученике са тешкоћама у интелектуалном развоју у складу са различитим облицима и нивоима организације наставе.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет, дефиниција, примена математике; Развој мишљења код деце (Пијажеова, Брунерова теорија, Еблијева оперативна метода, Руска школа развоја); Когнитивне функције које се налазе у основи усвајања математичких знања код ученика са тешкоћама у интелектуалном развоју; Специјални едукатор и рехабилитатор; Просторно уређење учионице за час математике; Мотиви и мотивација; Процена спремности детета за усвајање садржаја математике; Елементарни математички појмови; Предматематичке и помоћне вештине; Методски приступ формирању појмова бројева, релација и операција на њима; Методска обрада геометријских наставних садржаја, и усвајања мера и мерења код ученика са тешкоћама у интелектуалном развоју; Математички језик и текстуални задаци; Математичка тескоба; Математичка личност ученика; Праћење и оцењивање рада и успеха ученика у настави математике. <i>Вежбе:</i> Обухватају практичну примену наставних садржаја обрађених у току теоријске наставе.			
Литература Јапунца-Милисављевић, М. (2008). Методика наставе математике за децу ометену у интелектуалном развоју. Београд: Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, ЦИДД. (250 стр.) ISBN 978-86-80113-76-0			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3 часа недељно	Практична настава: 3 часа недељно	
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, самостални задаци, демонстрације, мултимедија, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	/
практична настава	15	усмени испит	55
колоквијум-и	25	/	/
семинар-и	/	/	/

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: МОДЕЛИ НАСТАВЕ И НАСТАВНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ КОД ДЕЦЕ СА ТЕШКОЋАМА У МЕНТАЛНОМ РАЗВОЈУ			
Наставник: Маћешкић-Петровић С. Драгана; Ђурић-Здравковић, А. Александра			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета Стицање основних знања из методике наставе информатике и информатичког образовања примењеног код особа са тешкоћама у менталном развоју.			
Исход предмета Оспособљавање студената за примену информатичких технологија у припремању и практичном извођењу дијагностике, третмана, наставе и рехабилитације особа са тешкоћама у менталном развоју . Оспособљавање студената за процену и третман развојних могућности и постигнућа које се налазе у основи стицања знања код деце особа са тешкоћама у менталном развоју.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Неуролошке основе преноса информација, Употреба рачунара и деца са интелектуалним сметњама, кратак историјски преглед употребе рачунара у настави, Прилагођена технологија за децу ометену у развоју, Електронски рачунари у образовању, Историјско-методолошке основе информатичког образовања, Мултидисциплинарност методике информатичког образовања, Циљеви и задаци методике информатичког образовања, Организација и извођење информатичког образовања, Информатичко образовање у савременој настави, Основни чиниоци наставе у информатичком образовању, Информатичко образовање и интерактивно учење, Рачунарство и информатика, Базичне основе програма битних у методици информатичког образовања за децу ометену у интелектуалном развоју. <i>Практична настава</i> Вежбе –упознавање и практично овладавање компјутерима у едукацији и рехабилитацији			
Литература 1. Група аутора: Рачунар у настави за децу са посебним посебним потребама. Microsoft, 316.стр, Београд, 2007. www.microsoft.com/enable/education/ 2. Маћешкић-Петровић, Д. (2008). Примена рачунара у едукацији и рехабилитацији код деце са интелектуалном ометеношћу. ФАСПЕР и ЦИДД, 186 стр., Београд, 2008. ISBN 978-86-80113-74-6.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3 часа недељно		Практична настава: 3 часа недељно
Методe извођења наставе предавања, вежбе, консултације, колоквијуми, пракса, практикуми, семинари, индивидуални рад			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	55
практична настава	10	усмени испит	
колоквијум-и	30	
семинар-и			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: МЕТОДСКИ ПРИСТУПИ ФОРМИРАЊУ ПОЈМОВА О ПРИРОДНОМ И ДРУШТВЕНОМ ОКРУЖЕЊУ КОД ОСОБА СА ТЕШКОЋАМА У МЕНТАЛНОМ РАЗВОЈУ			
Наставник: Маћешкић-Петровић С. Драгана; Ђурић-Здравковић А. Александра			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета Упознавање студената са основним аспектима развоја и функционисања особа са тешкоћама у менталном развоју, методичким упутства за реализацију садржаја природног и друштвеног окружења код особа са тешкоћама у менталном развоју.			
Исход предмета Да се студенти оспособе за самостално извођење методских поступака и процедура из области природног и друштвеног окружења као и за примену различитих метода у области природног и друштвеног окружења код особа са тешкоћама у менталном развоју.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Први део – специфичности сазнајног функционисања особа са тешкоћама у менталном функционисању Други део – општи проблеми методике као научне дисциплине Трећи део – методски приступ едукацији и иновације у едукацији и формирању појмова природног и друштвеног окружења код особа са тешкоћама у менталном функционисању <i>Практична настава</i> <i>Вежбе</i> – оспособљавање за извођење традиционланих и иновативних модела едукације особа са тешкоћама у менталном функционисању			
Литература 1. Маћешкић-Петровић, Д. (2006). Настава и сазнајне специфичности деце с лако менталном ретардацијом, Центар за издавачку делатност и Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, 120 страна, Београд. ISBN 86-80113-54-9 2. Монтесори, М. (2001). Откриће детета, Чигоја, ЦРС, 190 страна, Београд, 2001.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3		Практична настава: 4
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, интернет, мултимедија, интерактивна настава, видео презентација, самостални задаци, демонстрација			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	55
практична настава	10	усмени испит	
колоквијум-и	30	
семинар-и			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: ПРОФЕСИОНАЛНО И РАДНО ОСПОСОБЉАВАЊЕ ОСОБА СА ТЕШКОЋАМА У МЕНТАЛНОМ РАЗВОЈУ			
Наставник: Радић-Шестић Н. Марина, Милановић-Доброта З. Биљана			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета је да оспособи студенте основних академских студија (у теоретском и практичном смислу) у спровођењу свих фаза професионалне рехабилитације и социјалне интеграције особа са тешкоћама у менталном развоју.			
Исход предмета Савладавањем наставног програма студенти су оспособљени да критички сагледају комплексност професионалне рехабилитације и социјалне интеграције особа са тешкоћама у менталном развоју и да интегрисана знања активно примене у пракси.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Професионална рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју (терминолошко одређење, циљеви, задаци и фазе); Модели професионалне рехабилитације; Савремени аспекти професионалне рехабилитације; Професионална оријентација (Фазе професионалне оријентације – информисање, саветовање и евалуација); Проблеми професионалне оријентације и њена ограничења; Професионална селекција; Професионално оспособљавање – системи, принципи и методе; Професионални тренинг – методе и облици; Евалуација професионалног оспособљавања; Запошљавање (дефиниција и фазе); Модели запошљавања; Незапосленост; Преквалификације и реадаптације; Акомодација радног места; Услови рада и радне средине (спољашњи и унутрашњи фактори).			
<i>Практична настава</i>			
Професионална оријентација путем једногодишњег оспособљавања за рад; Улога дефектолога-олигофренолога као члана стручног тима у професионалној рехабилитацији особа са тешкоћама у менталном развоју; „Средња занатска школа" Београд – посета; Израда индивидуалних програма оспособљавања; Анализа радног места; Мини предавање – гост: Удружење предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом; Предузеће за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом „Космос" – посета; Предузеће за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом „Лола предузетништво" – посета; Унапређивање друштвеног живота особа са тешкоћама у менталном развоју (слободно време, рекреација); Презентација видео записа – примери из света.			
Литература			
1. Андрејевић, Д. (1992). Професионално оспособљавање глувих и наглувих особа, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд (1-100стр.) (ISBN 86-17-02237-X).			
2. Радић-Шестић, М., Милановић-Доброта, Б. (2012). Могућности професионалне рехабилитације особа са интелектуалном ометеношћу, У М. Глигоровић, С. Каљача (ур.). Когнитивне и адаптивне способности деце са интелектуалном ометеношћу, Зборник радова, (111-158 стр.). Универзитет у Београду, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију.			
3. Жигић, В., Радић-Шестић, М. (2007). Запошљавање особа оштећеног вида и оштећеног слуха, уџбеник, ЦИД. Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Београд (35-116 стр.) (ISBN 86-80113-53-0).			
4. Радић-Шестић, М., Жигић, В. (2006). Услови рада и радне средине, практикум, ЦИД. Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Београд (1-80стр.) (ISBN 86-80113-5).			
Број часова активне наставе 4 часа недељно	Теоријска настава: 2 часа недељно		Практична настава: 2 часа недељно
Методe извођења наставе: Предавања, вежбе, интерактивна настава, рад у групи, презентације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	50
колоквијум-и	15	
семинар-и	15		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: РЕХАБИЛИТАЦИЈА ОСОБА СА АУТИЗМОМ			
Наставник: Глумбић П. Ненад; Мирјана В. Ђорђевић			
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета Студенти треба да упознају основне карактеристике клиничке слике поремећаја аутистичког спектра; да разумеју развојну трајекторију аутистичког поремећаја и да се упознају са основним приступима дијагностици и третману особа са аутизмом.			
Исход предмета Од студента се очекује да буде способан да: објасни разлике између категоријског, димензионалног и развојног приступа аутизму; да изврши процену тежине аутистичног поремећаја; да правилно интерпретира клиничке манифестације аутизма и промене клиничке слике аутизма у развојном току; да на правилан начин тумачи психолошке и медицинске налазе везане за особе са аутизмом; да разуме и одабере прикладне опције третмана, образовања, становања и запошљавања особа са аутизмом.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Поремећај аутистичког спектра у DSM-5 класификацији. Модели процене тежине аутизма. Рана детекција аутизма. Аутизам и коморбидна стања. Диференцијална дијагноза аутизма. Бихејвиорални третмани. Развојно оријентисани програми интервенције. Еклектички приступи у третману. Комплементарне интервенције. Запошљавање особа са аутизмом. Становање особа са аутизмом. Живот у заједници особа са аутизмом. Сексуалност особа са аутизмом. Исход и прогноза аутизма. Морталитет особа са аутизмом. <i>Практична настава</i> Примена скала за рану детекцију аутизма. Примена скала за процену тежине аутистичног поремећаја. Примењена бихејвиорална анализа. Поткрепљивање понашања. Мендинг. PECS. Креирање индивидуалних профила третмана, едукације, радног оспособљавања и становања уз подршку.			
Литература 1. Глумбић, Н. (2009). <i>Одрасле особе са аутизмом</i> (друго издање). ЦИДД, ФАСПЕР, Београд (стр. 73-222). ISBN 978-86-80113-86-9. 2. Милачић, И. (2008). <i>Аутизам: дијагностика и третман</i> . ЦИДД, ФАСПЕР, Београд (стр. 17-40). ISBN 978-86-80113-66-1. 3. Nappah, L. (2007). Подршка у учењу деци са потешкоћама из спектра аутизма, „Републичко удружење за помоћ особама са аутизмом“, стр. 11-100, Београд. ISBN 978-86-910189-0-0. 4. Глумбић, Н., Бројчин, Б., Ђорђевић, М. (2013). Рана интервенција код деце с поремећајима аутистичког спектра, <i>Специјална едукација и рехабилитација</i> , 12 (1), стр. 103-118. 5. Глумбић, Н., Бројчин, Б., Ђорђевић, М. (2013). Колико кошта аутизам? <i>Београдска дефектолошка школа</i> , 19 (1), стр. 183-192.			
Број часова активне наставе 6 часа недељно	Теоријска настава: 3 часа недељно		Практична настава: 3 часа недељно
Методe извођења наставе предавања, вежбе, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	
практична настава	5	усмени испит	50
колоквијум-и	45	
семинар-и			

Студијски програм : Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: МЕТОДЕ ПОДУЧАВАЊА У СПЕЦИЈАЛНОЈ ЕДУКАЦИЈИ			
Наставник: Бројчин Б. Бранислав; Банковић М. Слободан			
Статус предмета: Изборни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета Циљ предмета је да студенти прошире компетнције за рад с децом која имају тешкоће у развоју упознавањем специфичних метода и техника које се ретко користе у раду с децом типичног развоја.			
Исход предмета Студенти ће моћи да примењују низ метода и техника у циљу побољшања бихејвиоралних, социјалних и академских исхода деце са значајним когнитивним, емоционално-бихејвиоралним и тешкоћама из аутистичког спектра.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Анализа задатка. Тренинг засебних покушаја. Учење без грешака. Перцептивно учење. Учење по моделу. Интервенција заснована на претходницима. Диференцирано поткрепљење. Гашење. Натуралистичке интервенције. Подстицање. Прекид одговора и прусмеравање. Управљање собом. Одлагање одговора. Прецизна настава. Визуелна подршка. <i>Практична настава</i> На вежбама, студенти ће примењивати методе и технике које су упознали у оквиру теоријске наставе.			
Литература 1. Alberto, P. A. & Troutman, A. C. (2009). <i>Applied behavior analysis for teachers</i> . Upper Saddle River: Pearson Education. (348-386, 414-435) ISBN 978-0-13-159289-6 (превод одабраног материјала) 2. Goldstone, R. L. (1998). Perceptual learning. <i>Annual Review of Psychology</i> 49 (1), 585-612. (превод одабраног материјала) 3. Kern, L., & Clemens, N. H. (2007). Antecedent strategies to promote appropriate classroom behaviour. <i>Psychology in the Schools</i> 44 (1), 65-75. (превод одабраног материјала) 4. Luiselli, J. K., Russo, D. C., Christian, W. P., & Wilczynski, S. M. (2008). <i>Effective practices for children with autism : educational and behavioral support interventions that work</i> . Oxford: Oxford University Press. (181-191, 213-236, 241-263, 393-407, 413-430) ISBN 978-0-19-531704-6 (превод одабраног материјала) 5. Mueller, M. M., & Palkovic, C. M. (2007). Errorless learning: review and practical application for teaching children with pervasive developmental disorders. <i>Psychology in the Schools</i> 44 (7), 691-700. (превод одабраног материјала)			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2 часа недељно		Практична настава: 1 час недељно
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, демонстрације, самостални задаци, мултимедија, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	/
практична настава	25	усмени испит	40
колоквијум-и	30	/	/
семинар-и	/	/	/

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Логопедија, Дефектологија (модул Превенција и третман поремећаја понашања)			
Назив предмета: МЕДИЈИ И ДРУШТВЕНЕ ДЕВИЈАЦИЈЕ			
Наставник: Југовић Л. Александар; Вукелић С. Јелисавета			
Статус предмета: Изборни предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета Студенти треба да овладају основним категоријама односа медији – друштвене девијације и да разумеју: појам и карактер медија и медијских садржаја; како медији представљају друштвене девијације и социјалне различитости; везу између медијских садржаја и њиховог утицаја на испољавање девијантних понашања; слику медија о институцијама социјалне контроле; феномен зависности од медија (интернет, видео-игре, итд.); могућности употребе медија у превенцији друштвених девијација; основне методе истраживања везе медији – девијације.			
Исход предмета Студенти треба да науче како да: критички «читају» деловање медија и да буду оспособљени за декодирање медијских садржаја; да усвоје вештине медијске педагогије; да науче потенцијалне негативне ефекте утицаја медијских садржаја и порука на понашања људи; употребљавају медије у превенцији друштвених девијација и кампањама за смањивање предрасуда према рањивим друштвеним групама.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам и врсте медија. Облици медијских садржаја. Методологија истраживања односа медији и друштвене девијације. Медији и стварање друштвених идентитета. Медији и стереотипи. Морална паника. Медији и рањиве групе. Медији и социјалне различитости. Медији и тело. Медији о деци и младима. Опште теорије о деловању медија на публику. Медији као фактор узрочности девијација (медијски ефекти). Употреба медија и родитељство. Медији и насиље. Медији и криминал. Медијска слика институција социјалне контроле. Зависност од медија (интернета, видео-игара). Сајбер прогањање. Медијско описмењавање и медији у превенцији друштвених девијација. <i>Практична настава</i> У оквиру практичне наставе студенти кроз рад на <i>вежбама</i> савладавају материју кроз примену теоријских знања на примерима случајева из медијских садржаја. Примена методе анализе садржаја медија. Израда стратегија употребе медија у кампањама социјалног маркетинга и превенцији девијантних понашања. Поједине теме обрађују се кроз дискусионе групе и анализу видео и интернет материјала. Провера стечених знања обавља се кроз колоквијуме.			
Литература 1. Томпсон, К. (2003). <i>Морална паника</i> . Београд: Клио. (стр. 9-15, 41-53) ISBN 86-7102-060-6. 2. Бригс, А., Кобли, П. (2005). <i>Увод у студије медија</i> . Београд: Клио. (стр. 415-429, 576-601) ISBN 86-7102-223-4. 3. Лемиш, Д. (2008). <i>Деца и телевизија</i> . Београд: Клио. (стр. 23-106, 107-205, 276-297) ISBN 978-86-7102-207-2. 4. Југовић, А. (2012). Медијске безвредности у транзиционом времену – есеј о духу садашњости. <i>Социјална мисао</i> , 19(1), 173-183. ISSN-0354-401X.			
Број часова активне наставе 3	Теоријска настава: 2 часа недељно		Практична настава: 1 час недељно
Методе извођења наставе Видео презентације, интерактивна настава, дискусионе групе, рад у малим групама, квиз, коришћење едукативног видео материјала, консултације кроз индивидуални менторски рад и е-мејл комуникацију са наставником, излагања студената.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испит	70
колоквијум-и	20	
семинар-и			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју, Логопедија			
Назив предмета: РЕДУКАЦИЈА ПСИХОМОТОРИКЕ			
Наставник: Маћешкић-Петровић С. Драгана; Ђурић-Здравковић А. Александра			
Статус предмета: Изборни заједнички предмет више студијских програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета СТИЦАЊЕ основних знања из развојне неуропсихологије у функцији овладавања, разумевања и примене метода реедукације психомоторике код особа са тешкоћама у развоју.			
Исход предмета Оспособљавање студената за припрему и практично извођење дијагностике у контексту примене реедукације психомоторике у третману, едукацији и рехабилитацији особа са тешкоћама у развоју. Оспособљавање студената за процену и третман развојних могућности и постигнућа које се налазе у основи стицања знања код особа са тешкоћама у развоју.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Први део односи се на теоријске и практичне оквире концепта опште реедукације психомоторике, а други део на примену вежби реедукације психомоторике у раду са особама са различитим врстама сметњи и поремећаја. <i>Практична настава</i> <i>Вежбе</i> – теоријско и практично овладавање извођењем метода реедукације психомоторике.			
Литература 1. Говедарица, Т. (1989). Општа реедукација психомоторике, ИМЗ, 100 стр, Београд. ISBN 86-82277-23-9. 2. Повше-Ивкић В., Говедарица, Т. (2000). Практикум опште дефектолошке дијагностике, ИМЗ, 100 стр., Београд. ISBN 86-82277-22-0.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2		Практична настава: 1
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, интернет, мултимедија, интерактивна настава, видео презентација, самостални задаци, демонстрација			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	55
практична настава	10	усмени испит	
колоквијум-и	30	
семинар-и			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Врста и ниво студија: Основне академске студије			
Назив предмета: ТЕХНОЛОГИЈА МАТЕРИЈАЛА И ЗАНИМАЊА СА МЕТОДИКОМ ЕЛЕКТРОМЕТАЛСКЕ, ТЕКСТИЛНЕ, ГРАФИЧКЕ И УСЛУЖНЕ ДЕЛАТНОСТИ			
Наставник: Филиповић М. Мирјана, Милановић – Доброта З. Биљана			
Статус предмета: Изборни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета Стицање фундаменталних знања из области технологије материјала. У оквиру овог предмета изучаваће се добијање, обликовање, обрада, структура, својства и примена металних, керамичких, полимерних и текстилних материјала.			
Исход предмета Знања стечена у оквиру овог предмета помоћиће студентима, будућим олигофренолозима, у раду у установама које се баве специјалном едукацијом и рехабилитацијом особа са тешкоћама у менталном развоју.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Подела материјала. Основна својства (хемијска, физичка, механичка и технолошка). Класификација поступака обликовања и обраде. Ливење, обликовање пластичном деформацијом (пресовање, ваљање). Термичка обрада. Обрада спајањем (лемљењем, заваривањем). Обрада стругањем. Обрада рендисањем. Обрада брушењем и глачањем. Испитивање материјала. Механичка испитивања: статичка (испитивање затезањем, испитивање на притисак, испитивање тврдоће), динамичка (испитивање ударне жилавости, испитивање замарањем). Испитивања методама без разарања. Метални материјали. Челици (добијање, структура и својства, примена). Гвожђа (утицај хемијског састава и брзине хлађења на структуру и својства). Обојени метали и легуре (алуминијум, бакар, магнезијум, олово и њехове легуре). Керамички материјали (структура и својства). Стакло. Изолациони материјали. Полимерни материјали (структура, својства и прерада). Папир (сировине за производњу, хемијски састав и структура влакана дрвета, производња папира). Текстил (структура, својства и употреба). Заштита на раду при различитим поступцима обликовања и обраде. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Практичне вежбе из области обрађених у току теоријског дела наставе.			
Литература 1. Седмак, А., В. Шијачки-Жеравчић, Милосављевић, А. (2007). Машински материјали, Завод за уџбенике, стр. 7-52; 84-133, Београд. ISBN 978-86-17-15058-5. 2. Теслић, М. (2002). Технологија обраде: Завод за уџбенике, стр. 87-131, Београд. ISBN 86-17-12278-1. 3. Алексић, Р., Јовановић, С., Мијин, Д. (2005). Технологија графичког материјала, Завод за уџбенике, стр. 56-98, Београд. ISBN 86-17-12939-5. 4. Тешић, М. (2002). Текстилна влакна: Завод за уџбенике, стр. 25-57, Београд. ISBN 86-17-09151-7.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 1
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
практична настава	20	усмени испит	
колоквијум-и	20	
семинар-и			

Студијски програм : Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: ПЛАНИРАЊЕ И ПРОГРАМИРАЊЕ ЗАПОШЉАВАЊА ОСОБА СА ИНТЕЛЕКТУАЛНОМ ОМЕТЕНОШЋУ			
Наставник: Аничих Б. Лазар, Милановић-Доброта, З. Биљана			
Статус предмета: Изборни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ:5			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета је да се студенти основних академских студија оспособе за активно учествовање у процесу планирања и програмирања запошљавања особа са ИО у процени радних/професионалних потенцијала и баријера, креирању и спровођењу програма запошљавања, задржавања посла и одласка у пензију			
Исход предмета Савладавањем наставног програма студенти су оспособљени за активно учествовање у раду стручних тимова за планирање и програмирање процеса запошљавања.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Концептуалне основе у раду са старијим адолесцентима и одраслим особама са ИО; Савремени трендови у професионалном оспособљавању и запошљавању особа са ИО; Личне и социо-културне баријере у запошљавању особа са ИО; Сарадња породице у планирању запошљавања; Транзиција (терминологија, правци и фазе). Секундарно транзиционо планирање; Функционалне процене радних способности и вештина; Индивидуални транзициони план – област запошљавања; Евалуација успешности Индивидуалног транзиционог програма; Тимски рад; Вештине тражења посла; Стратегије у задржавању посла; Индивидуални план акомодације; Могућности напредовања у послу особа са ИО; Припрема за пензију. <i>Практична настава</i> Психосоцијални фактори запошљивости особа са ИО; Инструменти за процену професионалних компетенција – селекција, реализација процене и анализа резултата; Израда Индивидуалног транзиционог плана; „Средња занатска школа“, Београд; Трансферабилне вештине и запошљавање особа са ИО; Мотивација у проналажењу посла, запошљавање и на радном месту; Тимски рад; Анализа посла; Улога саветника за запошљавање – индивидуално саветовање, креирање програма запошљавања, информисање и сарадња са послодавцима; Асистент за професионалну интеграцију на радном месту – опис посла; Процена услова рада и адаптација радног места; Асистивна технологија; Презентације видео записа.			
Литература:			
1. Глигоровић, М. (2014). Процена радних способности и вештина код особа са ИО (у штампани). (20-50 стр).			
2. Radić Šestic, M., Radovanović, V., Milanović Dobrota, B., Slavkovic, S., Langović-Milićević, A. (2013). General and special education teachers' relations within teamwork in inclusive education: socio-demographic characteristics. <i>South African Journal of Education</i> ; 33(3), 1-15.			
3. Жигић, В., Радић-Шестић, М. (2007). Запошљавање особа оштећеног вида и оштећеног слуха, уџбеник, ЦИД. Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Београд (56-75; 99-116 стр.) (ISBN 86-80113-53-0)			
4. Šestić-Radić, M., Gligorović, M., Vučinić, V., Milanović-Dobrota, B. (2011). Nezaposlenost mladih-stavovi srednjoškolaca prema traženju posla, <i>Specijalna edukacija i rehabilitacija</i> , 10(3), 445-465.			
5. Милановић-Доброта, Б., Радић-Шестић, М. (2012). Социодемографске карактеристике незапослених особа са интелектуалном ометеношћу, <i>Социјална мисао</i> , 19(3), (119-133).			
6. Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом, Службени гласник РС, 36/2009, измена и допуна Службени гласник 32/2013. (12. страна)			
7. Стратегија каријерног вођења у Републици Србији, Службени гласник РС, бр. 16/2010. (1-20.стр)			
Број часова активне наставе 4 часа недељно	Теоријска настава: 2 часа недељно		Практична настава: 2 часа недељно
Методe извођења наставе: Предавања, вежбе, интерактивна настава, групна дискусија			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	50
колоквијум-и	15	
семинар-и	15		

Студијски програм : Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Назив предмета: МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ ИНДИВИДУАЛНИХ ОБРАЗОВНИХ ПЛАНОВА			
Наставник: Бројчин Б. Бранислав; Банковић М. Слободан			
Статус предмета: Изборни предмет студијског програма			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета			
Циљ предмета је да се студенти оспособе за учешће у изради, примени, праћењу, евалуацији и ревизији ИОП-а.			
Исход предмета			
Студенти ће бити компетентни чланови тимова за пружање подршке детету или ученику, а уколико буде потребно и водити њихов рад. Исто тако, они ће бити у стању да пруже помоћ и савете у вези са овом материјом родитељима, наставницима и другим стручњацима укљученим у развој и реализацију ИОП-а.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Предмет обухвата знања која се тичу сврхе, садржаја, израде, имплементације, праћења, евалуације и ревизије ИОП-а. Програмом су обухваћена полазишта при изради ИОП-а, као и процедуре које претходе изради ИОП-а. Предмет разматра и питања која се тичу рада интерресорне комисије, сарадње у тиму, као и улога и одговорности чланова тима за пружање подршке.			
<i>Практична настава</i>			
На вежбама студенти презентују и анализирају ИОП-е које су креирали за одређену децу, на основу процене њихових снага и потреба, као и начине на које ће пратити и евалуирати овај план.			
Литература			
Мрше С., Јеротијевић М. (2012). <i>Приручник за планирање и писање индивидуалног образовног плана</i> , Београд: Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.			
Правилник о ближим упутствима за утврђивање права на индивидуални образовни план, његову примену и вредновање (2010). Службени гласник РС, 76/10.			
Правилник о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету и ученику (2010). Службени гласник РС, 63/10.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2 часа недељно		Практична настава: 2 часа недељно
Методe извођења наставе			
Предавања, вежбе, самостални задаци, мултимедија, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	/
практична настава	25	усмени испит	40
колоквијум-и	30	/	/
семинар-и	/	/	/